THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kaina 25 c. ANTRADIENIS — TUESDAY, LIEPA — JULY 15, 1980 NR. 164

LKB KRONIKA NR. 41

KOVA UŽ KLAIPĖDOS BAŽNYČIĄ

Tarybų Sąjungos Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininkui L. Brežnevui

Nuorašai:

1) Lietuvos TSR Ministrų Tarybai,

2) visiems Lietuvos Vyskupams ir Vyskupijų Valdytojams,

3) Tikinčiųjų Teisėms ginti Katalikų Komitetui

Klaipėdos m. ir visos Lietuvos TSR katalikų

Pareiškimas

Mes, Klaipėdos m. ir visos Lietuvos katalikai, pakartotinai kreipiamės į Jus, Tarybų Sąjungos Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininke, prašydami padėti mums, kad būtų grąžinta bažnyčia, kuri buvo pastatyta Tarybų valdžios leidimu 1961 m. Klaipėdoje visos Lietuvos tikinčiųjų aukomis bei rūpesčiu. Netrukus ši bažnyčia iš tikinčiųjų buvo atimta ir paversta filharmonijos sale. Atiduodami bažnyčią, Jūs, Pirmininke, atitaisysite skriaudą, padarytą tikintiesiems ir atstatysite tuometinių vadovų neteisėtą pasielgimą, taip pat akivaizdžiai parodysite, kad Jūs esate taikos šalininkas, nes ši šventovė buvo pastatyta kaip taikos simbolis ir pavadinta Taikos Karalienės vardu.

(Leidimas statyti Klaipėdos katalikų bažnyčią buvo gautas 1956 m. per LTSR MT ir TSRS Aukščiausios Tarybos ir TSRS MT. Leidimą buvo pasirašęs LT SR MT Pirmininkas Šumauskas. 1960.VIII.15 buvo pranešta, jog bažnyčia uždaroma ir neleidžiama joje pravesti pamaldų. Bažnyčios statybai vadovavę kun. L. Povilonis (dabart. vysk.) ir kun. B. Burneikis 1961.II.26 buvo patraukti baudžiamojon atsakomybėn. Prieš suimant kunigus, LT SR MT nurodymu leidimas dėl bažnyčios statybos buvo paimtas. 1961 m. tuometinio Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Pirmininko Chruščiovo įsakymu bažnyčia buvo uždaryta).

Po šios bažnyčios paėmimo kreipėmės į TSRS vyriausybę, prašydami, kad ji būtų grąžinta, bet mūsų prašymas nebuvo patenkintas. 1979.III.6 Klaipėdos m. ir visos Lietuvos katalikų atstovai, šiuo reikalu kreipėsi į Jus, Pirmininke, ir Religijų Reikalų Tarybos Pirmininką V.A. Kurojedovą pareiškimu, kurį pasirašė 10241 tikintysis. Nesulaukdami teigiamo atsakymo, mes, Klaipėdos m. ir visos Lietuvos katalikai, pakartotinai kreipiamės į Jus, Tarybų Sąjungos vadove, prašydami ir žinodami, kad jei Jūs mums padėsite, tikrai bus grąžinta minėta bažnyčia.

Klaipėdoje yra tik viena maža (220 m²), žema, skurdi katalikų bažnytėlė, kurioje dėl spūsties ir tvankumo žmonės dažnai alpsta. Netilpdami joje turi stovėti gatvėje, nes ir šventorius labai mažas. Mieste yra apie 170000 gyventojų ir kasmet jų skaičius smarkiai didėja, todėl daugelis tikinčiųjų, norėdami atlikti religines pareigas, turi vykti į kitų parapijų bažnyčias.

Be to, Klaipėdą kaip uostamiestį, aplanko daugelis jūreivių bei kitų įvairių valstybių piliečių. Kai kurie iš jų užsuka ir į katalikų bažnyčią, kurioje pabuvoje nustemba, kad tai vienintelė ir tokia skurdi bažnyčia Klaipėdos mieste. Jiems teiraujantis, ar tik ši katalikų bažnyčia yra Klaipėdoje, paaiškinama, jog buvusi pastatyta didelė ir graži Taikos Karalienės šventovė buvo paimta ir paversta filharmonijos sale.

Šios šventovės grąžinimas pasitarnautų Tarybinės vyriausybės autoriteto pakėlimui ne tik mūsų šalyje, bet ir tarptautiniu mastu, ir jos grąžinimą sveikintų viso pasaulio geros valios žmonės.

Mes, visos Lietuvos tikintieji, pasitikime Jūsų pagalba, laukiame Jūsų teigiamo sprendimo. Priešingu atveju prašysime Jūsų tol, kol bus grąžinta mums priklausanti bažnyčia — šventovė.

Su pagarba — Klaipėdos m. ir visos Lietuvos TSR tikintieji.

Klaipėdos ir visos Lietuvos TSR tikinčiųjų atstovai — 148149 parašai.

Klaipėda, 1979.VII.1

Ronaldas Reaganas susitiko su reporteriais savo namuose Pacific Palisades, Kalifornijoj. Nėra abejonės, kad respublikonų konvencija Detroite pasirinks jį partijos kandidatu į JAV prezidento vietą.

MAŠINOS IR MAISTAS

Washingtonas. — Mašinos ėda gazoliną, žmonės grūdus ir todėl daugeliui sociologų kyla klausimas, ar galima leisti, kad mašinos ėstų grūdus, tai yra, kad iš jų būtų gaminamas gazoholis. Esą pasaulyje labai daugėja žmonių, o maistą auginančios žemės plotai mažėja. Kas penkios dienos pasauly priauga milijonas žmonių, arba per metus užauga 67 mil., maždaug tiek, kiek dabar Vakarų Vokietija turi gyventojų. Kyla daugeliui klausimas, ką tie naujai ateinantieji valgys. Grūdų augintojų šalys yra JAV, Kanada, Australija, Argentina, Naujoji Zelandija ir kitos, tačiau jų žemės plotus vis daugiau mažina pramonės ir prekybos centrai. Manoma, kad apie 800,000 milijonų žmonių eina gulti alkani. O Amerikoj tuo tarpu kasdieną keturios kvadratinės mylios atimamos iš žemės ūkio įvairiai pramonei ir kitiems tikslams skirti pastatai ir įrengimai. Amerikos žemės ūkio sekr. Bergland teigia, kad praėjusiais metais Amerikoje iš žemės ūkio kitiems reikalams buvo prarasta 1 milijonas akrų. Jei taip vyks toliau, tai amerikiečiams už dešimties metų pradės taip pat trūkti dirbamos žemės plotų, kaip dabar trūksta alyvos ir gazolino.

Daugeliui kelia rūpestį, kai žmogui skirtą maistą suėda mašinos. 1979 m. Brazilijoj sunaudojamo gazolino buvo 19% pagaminta iš maisto produktų, o šįmet jau pasieks 20%. Specialistų nuomone, leisti mašinoms ėsti maistą yra beveik nusikaltimas. Juo labiau, kad kai kurios šalys suvalgo daugiau negu išaugina ir visa tai veda prie socialinės įtampos. Kai kieno teigimas, kad kai kurie laisvieji kraštai turėtų grūdų eksporto pagalba maistą siųsti į kai kuriuos alyvą parduodančius kraštus, nes antraip laisvuose pasaulio kraštuose vis labiau gaminama sintetinė alyva ir vis daugiau grūdus ryja mašinos, ne žmonės.

Olimpiadoje dalyvaus tik 80 valstybių

Maskva. — Ateinantį sekmadienį Maskvoje prasidės 1980 m. Olimpiados vasaros žaidynės. Tarptautinis olimpinis komitetas sekmadienį paskelbė, kad žaidynėse dalyvaus 80 valstybių, iš kurių 67 jau atsiuntė į Maskvą savo sportininkus. Tarptautinis komitetas pripažįsta 146 pasaulio kraštus, kurie turi savo nacionalinius olimpinius komitetus. Tuo pačiu, 66 valstybės Maskvos žaidynėse nedalyvauja.

Maskvos milicija bandžia sugaudyti nepageidaujamus savo piliečius. Praėjusią savaitę suimti penki jaunuoliai, nes milicijai nepatiko jų ilgi plaukai. Disidentų sluoksniai praneša, kad jaunuoliai išvežti iš Maskvos ir uždaryti beprotių ligoninėse. Maskvoje likę ilgaplaukiai jaunuoliai bijo pasirodyti gatvėse, kad ir jie nebūtų išvežti. Gatvės išvalomos užsieniečiams turistams priimti.

Sovietų cenzūra sekmadienį nutraukė Vakarų Vokietijos televizijos stočių transliaciją iš Maskvos, nes programoje buvo pasikalbėjimas su milicijos nepatvirtintais sovietų piliečiais. Maskvos įstaiga pareiškė, kad miesto įrengtos televizijos programų stotys skirtos tik sportiniams įvykiams transliuoti, o ne politinės medžiagos persuntimui. V. Vokietijos stotys pareiškė griežtą protestą dėl jos programos pertraukimo.

Padėtis Afganistane

Afganistane Sovietų Rusija, negalėdama sunaikinti partizanų judėjimo, pradėjusi naudoti naujus ginklus. Jie taip pat naudoja napalmą. Keliai iš Kunara ir Paktia provincijas yra partizanų užminuoti ir susisiekimas labai labai minimalus. Vakariečiai skelbia, kad Sovietai mes 65,000 žmonių motorizuotas divizijas. Nuo invazijos pradžios Sovietai jau prarado 1,000 kareivių žuvusiais ir 6,000 sužeistais. Praėjusį sekmadienį partizanai puolė karinę Sovietų stovyklą. Atsigynimui Sovietai metė 400 tankų. Nuostoliai iš abiejų pusių gana dideli.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Nepartinis kandidatas į prezidento vietą John Anderson, aplankęs Egiptą, atvyko į Vakarų Vokietiją, kur susitiks su vyriausybės nariais. Egipto spauda kritikuoja Andersoną, kad jis pripažįsta Jeruzalę Izraelio sostine ir pritaria žydų sodybų steigimui okupuotose arabų žemėse.

— Izraelio karo teismas nuteisė keturis karininkus už apsileidimą, kuris prisidėjo prie palestiniečių teroristų puolimo Misgav Am vietovėje.

—Islamo valstybių, išskyrus Egiptą, užsienio reikalų ministerių konferencija pasisakė už sankcijų Izraeliui ir jo draugams sustiprinimą.

— "The National Journal", Washingtone leidžiamas žurnalas, spėlioja, kad dabartinė vyriausybė šiais finansiniais metais turės 60 bil. dol. deficitą, nes didėjant bedarbių skaičiui, sumažės federaliniai mokesčiai.

— Illinois valstijoje kelių nelaimėse per pusę metų žuvo 877 žmonės, 33 daugiau kaip pernai.

— Irano paleistas įkaitas, vicekonsulas Teherane Richard Queen taisosi V. Vokietijos ligoninėje ir šią savaitę grįš į JAV.

— Iždo sekretorius William Miller pareiškė, kad prezidentas prieš spalio mėn. nepasiūlys mokesčių sumažinimo, o gal ir visai jų nemažins šiais finansiniais metais.

—Kovos prie Tailandijos—Kambodijos sienos nurimo. Vakar Bangkoke vyko Raudonojo Kryžiaus, Jungtinių Tautų vaikų fondo ir Pasaulinės Maisto programos atstovų konferencija apie tolimesnį kambodiečių šelpimą. Maisto produktų dalinimas buvo sustabdytas ginkluotų gaujų, kurios siekė maisto dalinimo kontrolės.

— Jamaikoje nežinomi piktadariai nušovė 7 premjero šalininkus. Marksistinė vyriausybė su premjeru Manley turi daug priešų, kurie nuo vasario mėn. nužudė 330 valdžios rėmėjų.

Sovietų isterija dėl Vakarų atkirčio

Maskva. — Kremlius neseniai paskelbė vadinamo Politbiuro nusistatymą užsienio politikos atžvilgiu. Politbiuras, pagarbinęs Brežnevą, "visiškai pritaria" jo užsienio politikai. Tame pritarimo komunikate skelbiama šie plūdimaisi:

"Imperializmas norėtų sustabdyti objektyvų pasaulio atnaujinimo procesą. NATO karinio bloko, pirmiausia JAV, vadovai ėmėsi kurso, kad pakeistų pasaulyje susidariusią karinę pusiausvyrą savo naudai ir Tarybų Sąjungos, socialistinių šalių nenaudai, tarptautinio įtempimo mažinimo ir tautų saugumo nenaudai.

Todėl imperializmas pradėjo stiprinti ginklavimosi varžybas, vykdyti provokacijas prieš socialistines ir kitas nepriklausomas valstybes, didinti militaristinį NATO aktyvumą ir plėsti jo, kaip imperialistinio diktato įrankio, funkcijas. Mėgindami primesti savo valią kitoms valstybėms, JAV valdantieji sluoksniai ėmėsi ekonominių "sankcijų" ir pradėjo siaurinti mokslinius - techninius, kultūrinius ir sportinius ryšius, atsisako priešimtų įsipareigojimų, pažeidinėja pasirašytus susitarimus. Antitarybiškumas ir antikomunizmas paversti ginklavimosi varžybų skatinimo įrankiu kovai ne tik prieš Tarybų Sąjungą ir kitas socialistinės sandraugos šalis, ne tik prieš komunistus, bet ir prieš visus karo priešininkus, taikingas jėgas, paversti įrankiu įtempimo mažinimui pakirsti.

Remdamiesi antitarybiškumu ir priešiškumu taikai, agresyvūs Vakarų, pirmiausia Jungtinių Valstijų, sluoksniai suartėja su Kinijos vadovybe. Imperializmo ir Pekino hegemonizmo partnerystė yra naujas pavojingas reiškinys pasaulinėje politikoje, pavojingas visai žmonijai, taip pat Amerikos ir kitos tautoms".

Toliau ilgame politbiuro rašte primenama:

"Kartu plenumas mano, jog imperializmo ir kitų taikos priešų intrigos reikalauja nuolat dirinti budrumą ir visokeriopai stiprinti mūsų valstybės gynybinį pajėgumą, kad būtų sužlugdyti imperializmo planai iškovoti karinį pranašumą ir diktuoti savo valią visam pasauliui".

Iš šių komunistinės spaudos paskelbtų eilučių matyti, į kokią isteriką pateko Maskva, kai Vakarų pasaulis pradėjo skelbti jos grobuoniškus žygius ir kai Vakarų pasaulis ir Amerika stiprina apsiginklavimą ir kalba apie karinės prievolės įvedimą.

Popiežiaus atostogos

Roma. — Popiežius Jonas Paulius II-sis, grįžęs iš labai varginančios kelionės po Braziliją, išvyko į Castel Gandolfo vasarvietę, kur pabus ilgesnį laiką. Popiežius kiekvieną trečiadienį planuoja sugrįžti į Vatikaną generalinėms audiencijoms.

Sugrįžęs iš Brazilijos popiežius pareiškė, kad jis aplankė ją kaip "meilės misionierius" ir savo kelione jis labai patenkintas. Romos aerodrome popiežių pasitiko didelė minia, Italijos premjeras Cossiga, Vatikano diplomatinio korpuso nariai ir 20 kardinolų.

Nepaleis įkaitų prieš rinkimus

Teheranas. — Irano revoliucijos sargybiniai suėmė apie 500 karininkų, nes išaiškinta, kad jie planuoja sąmokslą prieš ajatolą Khomeinį. Komentatoriai tvirtina, kad Irano kariuomenės kadrai labai susilpninti paskutinių suėmimų, kuriuos iššaukė dabartinės revoliucinės vyriausybės nepasitikėjimas savo jėgomis. Londone ir Paryžiuje organizuojasi Irano išeiviai karininkai. Juos remia kai kurios arabų valstybės, nepritariančios Khomeinio valdžiai Irane.

Irane kariuomenės valymas palietė ne tik karininkus, bet ir puskarininkų kadrus. Mažesniuose Irano miesteliuose ir kaimuose siaučia ginkluoti plėšikai, prisidengdami revoliucijos gynėjų skraiste. Šitoks siautėjimas labai vargina iraniečius, kurie laukia pasikeitimų. Jokia vyriausybė nebūsianti blogesnė už dabartinę, kalba nusivylę revoliucija iraniečiai.

Irano parlamento keli nariai pareiškė, jog amerikiečiai įkaitai nebus paleisti be teismo. Islamo partijos vadas Hassani atvirai pasakė, kad įkaitų paleidimas prieš Amerikos prezidento rinkimus labai padėtų juos laimėti prezidentui Carteriui. Todėl jų likimas bus pradėtas svarstyti tik spalio mėn. Įkaitai nebus paleisti prieš rinkimus, pasakė Hassani.

Pradėta respublikonų konvencija Detroite

Detroitas. — Vakar prasidėjo respublikonų partijos konvencija, kuri patvirtins savo kandidatu į prezidento vietą Ronaldą Reaganą. Iki šiol dar neaišku, kas taps kandidatu į viceprezidentus. Minimos kelios pavardės. Stebėtojų manymu, respublikonams būtų naudingiausia pasirinkti nuosaikų kandidatą. Pripažįstama, kad respublikonai gautų daugiau balsų, jei kandidatais būtų Reaganas ir George Bush, gerai pasirodęs pirminiuose rinkimuose. Tinkamas kandidatas būtų ir buvęs prezidentas Gerald Ford, tačiau jis griežtai pareiškė nenorįs būti viceprezidentu.

Ronaldas Reaganas jau dukart bandė tapti respublikonų kandidatu į prezidento vietą: 1968 ir 1976 metais. Neabejojama, kad šį kartą jam pavyks.

Lėktuvai apšaudė du Kubos laivus

Havana. — Kuba paskelbė, kad du jos laivai buvo Atlanto vandenyne užpulti nežinomų karo lėktuvų. Žuvo vieno laivo kapitonas, sužeisti trys jūreiviai. Laivai gabenę skystą kurą Kubos žvejų laivams.

Spėjama, kad Kubos laivus puolė Maroko aviacija, nes Kuba veža ginklus Vakarinės Sacharos sukilėliams — polisario kareiviams. Marokas dėl to nutraukė balandžio 23 d. diplomatinius santykius su Kuba.

Karščiai pakenkė JAV ūkininkams

Washingtonas. — Žemės ūkio departamentas paskelbė spėliojimus apie sovietų žemės ūkio numatomą derlių. Sakoma, kad šiais metais sovietų javų derlius sieks 220 mil. tonų. Pernai sovietai turėjo 179 mil. tonų. Blogiausią grūdų derlių sovietai turėjo 1975 m. — 140 mil. tonų, o geriausią 1978 m. — 237 mil. tonų.

Texas valstijos žemės ūkio įstaigos direktorius Dick Reinhardt paskelbė, jog karščiai ir sausra labai pakenks valstijos ūkininkams. Daug kur nuo karščių stimpa gyvuliai, kiaulės, vištos. Pievos išdeginamos karštos saulės. Ta pati padėtis yra dar 13-koje valstijų, kur nuo karščių žuvo 428 žmonės. Daugeliui ūkininkų teks paskelbti bankrotą.

— Egipto vyriausybė ištrėmė 18 Irako diplomatų, o Irakas pareikalavo išvažiuoti 9 egiptiečius.

Premjeras Beginas išėjo iš ligoninės

Jeruzalė. — Izraelio premjeras Beginas pirmadienį buvo išleistas iš ligoninės, kur ilsėjosi po menkos širdies atakos. Gydytojai jam dar liepė ilsėtis namuose. Premjeras Beginas piktai kritikavo Britanijos užsienio reikalų ministerį lordą Carringtoną už jo pareiškimą Jeruzalės klausimu. Britas pasisakė prieš premjero įstaigos perkėlimą į tą miestą. Beginas pareiškė, kad Jeruzalė buvo žydų sostine jau tada, kai niekas dar nebuvo girdėjęs apie Londoną.

TORONTE MIRĖ KUN. P. AŽUBALIS

Skaudi žinia pasiekė, kad liepos 12 d. staigiai mirė a. a. kun. Petras Ažubalis, Mississaugos Lietuvos Kankinių bažnyčios statytojas ir parapijos klebonas.

Velionis kun. P. Ažubalis buvo gimęs 1918 m. vasario 10 d. Mielaišių km., Papilio valsč., Biržų apskr. Mokėsi Biržų gimnazijoje, Vytauto Didžiojo universiteto teologijos fakultete ir Prahos vokiečių universitete Čekoslovakijoje. Kunigu įšventintas Prahoje kartu su kun. Pranu Braziu (vėliau vyskupu) 1942 m. gruodžio 79 d. Tuoj po karo dar 1947 m. jis pasiekė Kanadą ir 1948 m. buvo paskirtas gerokai apleistos Šv. Jono lietuvių par. klebonu. Čia po kelerių metų perstatė bažnyčią, po bažnyčia įrengė saviems susirinkimam salę, vėliau pristatė priestatą "Tėviškės Žiburių" savaitraščio, kurio buvo vienas pagrindinių steigėjų, spaustuvei, administracijai ir redakcijai. Springhurst, Ont., prie ežero įsteigė jaunimo stovyklą. 1960 m. Port Credit prie Toronto įsteigė lietuvių kapines, paskiau kartu su specialiai išrinktu komitetu pastatydino Mississaugoje parapijos bažnyčią, salę, "Tėviškės Žiburių" spaustuvę.

Nuo jaunystės veikė ateitininkuose, pavasarininkuose, o Kanadoje Lietuvių Bendruomenėje, būdamas kelis kartus tarybos narys.

Savo darbu ir pasiaukojimu parapijos reikalams a. a. kun. Petras Ažubalis yra nusipelnęs Kanados lietuviams ir visai lietuvybei.

A. a. kun. Petras Ažubalis

KALENDORIUS

Liepos 15 d.: Bonaventūra, Apronija, Mantas, Sandra.

Liepos 16 d.: Škaplierinė, Vitalijus, Kovaldas, Danguolė.

Saulė teka 5:24, leidžias 8:27.

ORAS

Karšta, tvanku, saulėta, temperatūra 95 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, IL 60636
NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

NEMIGOS REIKALAI

Tiek nemiegantysis, tiek tokį gydantysis turi aktyviai prisidėti prie nemigos sutvarkymo.

Ralph B. Little, M.D.

Yra skausmingos kūno (fiziologinės) negalės trukdančios miegoti. Tokios yra minėtinos: skrandžio žaizdos, sąnarių skausmai, įvairūs uždegimai. Taip pat širdies nepakankamas veikimas, įvairūs inkstų negalavimai, įvairiopi užsigavimai kenkia miegui. Laikinai nemiega žmonės pergyveną kokią nors sunkenybę: mirtį šeimoje, nesusipratimą darbe, turėsimą pasimatymą ar egzaminą. Daugelis žmonių nemiega dėl turimų protinių ir jausminių (emocinių) sunkenybių. Tas dėl tokių priežasčių jų nemiegojimas yra ilgalaikis. Psichines ligas besigydantieji dažnai skundžiasi nemiga. Jų net 85 proc. turi negerumų su miegu. Nereikia specialisto psichiatro, kad galėtum nemiegaliui padėti. Tokią pagalbą gali suteikti šeimos gydytojas.

Ką gydytojas gali padėti?

Daugelį dalykų šeimos gydytojas gali nemiegančiajam atlikti. Svarbiausias dalykas gydant nemigą yra dvejopas: tai paties gydytojo aktyvus į gydymą įsitraukimas ir į tokį darbą įtraukimas paties paciento. Čia negalima visą nemigos tvarkymą pavesti tabletėms, kaip daugelis dabar praktikuoja. Nemigos reikale turi abudu — tiek gydytojas, tiek pacientas kuo daugiausia apsišviesti. Gydytojas turi kiek jam įmanoma geriausiai susipažinti su miego esme.

Susipažinimas turi būti iš fiziologinės ir psichologinės pusės. Taip pat gydytojas turi sužinoti kiek galima daugiau apie nemiga sergantįjį. Mat, nemiga yra tik simptomas — pasireiškimas kokios nors negerovės. Taip kaip kosulys yra kokios nors negerovės kvėpavimo takuose apraiška, taip ir nemiga yra kūno bei asmenybės — dvasios negerovės pasėka. Sutvarkyk kvėpavimo takuose negerovę — kosulys negydomas pranyks. Prašalink kūno bei dvasios blogybę sukeliančią nemigą — pastaroji be jokio jos šalinimo apleis žmogų.

Idant sužinotų gydytojas priežastį nemiegojimo simptomo, jis turi labai nuodugniai surinkti iš paciento mediciniška istoriją, klausdamas paciento, kaip jis miega, ar jis turi kokią sunkenybę su miegu. Žinoma, gydytojas ištiria pilnai pacientą — apžiūri mediciniškai jo kūną. Tuo būdu esti galima susekti fiziologines priežastis, sukeliančias nemigą. Mat, kiekviena kūno dalis, jei ji neveikia tinkamai — gali sukelti miego apsunkinimą.

Žinoma, pacientas turi būti tiek susipratęs, kad pajėgtų gydytojui talkinti mediciniškos istorijos surašyme. Nė vienam mūsiškiui nereikia nemigą imti už ligą: ji tik simptomas ligos. Liga — negerovė turi būti surasta ir atsakančiu gydymu prašalinta. Tik taip turi būti tvarkoma kiekviena nemiga. Prie šitokio nemigos tvarkymo kiekvienas lietuvis pacientas turi būti savais nusiteikimais (sava asmenybe) priaugęs. Kitaip — nebus jokio bendradarbiavimo su gydytoju. Žinoma, tada nebus ir gerų nemigos šalinimo pasekų.

Paciento talkinimas gydytojui

Pirma gydytojui pagalba iš ligonio pusės jo nemigos tvarkyme yra vedimas nemigos reikalu dienyno. Gydytojas turi žinoti, kada žmogus eina gulti, kaip dažnai jis prabunda, kiek, paciento nuomone, tęsiasi jo miegojimo laikotarpiai, kiek laiko žmogus esti lovoje. Šitas žinias teisingai nemiegantysis kaip reikiant turi gydytojui pateikti. Geriausiai rašytu perduoti gydytojui tokias žinias. Kiekvienos nakties nemigos žinios turi būti gydytojui jateiktos. Tuomi bus atliktas dvejopa nauda pacientui: ligonis pats dalyvaus savo negerovės tvarkyme ir pats gydytojas parodys didelį dėmesį ligonio negerovės šalinime. Gydytojo atsinešimas link ligonio šitokios negerovės yra labai svarbus. Gydytojas turi būti pergyvenęs paciento negerovę atsiradusią dėl nemigos. Mat, nemiga, jie ji sunki, esti pacientui baisi negerovė. Tokie pacientai metasi į paniką — jie gali pridaryti visokių dalykų.

Kaip ima elgtis nemiegantieji?

Jie mėgina sukontroliuoti savo sapnus. Pradeda vartoti vaistus nuo nemigos. Ima dėl vaistų rūpintis — už tai jie nustoja vaistus imti. Tada jie apturi baisius sapnus. Tokie sapnai sutrukdo normalų miegą. Ir taip ima suktis ratas palink.

Nemiegą žmonės jaučiasi negalį pasinaudoti jiems natūraliu dalyku — dėl to jie ima pykti. Taip pat jie ima gėdintis, kad esti tokiu būdu trukdomi.

Už tai labai svarbu, kad gydytojas teisingai laikytųsi tokių pacientų atžvilgiu. Jis turi parodyti pacientui, kad jis supranta paciento kančias, sakydamas jam: — „Mudu abu kartu galėsime sutvarkyti turimą negerovę — nemigą".

Gydytojas turi nepasiduoti lengvai kai kuriems dalykams. Sakysim, pacientas ligoninėje skundžiasi gydytojui, kad jis nė minutės naktį akių nesudėjęs, o gailestingoji sesuo įrašė ligos lape, kad ji ji lankiusi tris kartus per naktį — ir jis knarkęs miegodamas. Tokiu atveju gydytojas galėtų ligonį palaikyti melagiu, hypochondriku (ligų ieškotoju), ar kuo nors kitu. Tikrumoje, toks pacientas esti reikalingas pagalbos, nesvarbu kiek daug jis miegos, nes jo reagavimas į miegą čia yra svarbiausias dalykas: jis — tas į miegą jo reagavimas vargina ji. Jei kuris pabunda iš miego lygiai taip nuvargęs, kaip jis buvo nuvargęs eidamas gulti — suprantama, kad toks pacientas jaučiasi nemiegojęs.

Gydytojas ir nemiegantysis.

Visų pirma gydytojas įvertina nemiegančiojo nusiskundimą nemiga: ar tai yra didysis ar mažasis nusiskundimas. Vienas iš mažųjų nemiga nusiskundimų yra įsitikinimas, kad žmogus turi miegoti naktį aštuonias valandas. Sakysime, pacientas skundžiasi, kad jis naktimis miegąs tik keturias valandas. Gydytojo paklaustas, kaip jis jaučiasi per dieną, ligonis atsako — „Gerai". Jei ligonis yra trumpamiegis, leidžiama jam tą faktą priimti kaip natūralų — jam tinkamą dalyką. Čia atsimintina pensininkams dažnai pasitaikanti tiesa: jie užsnūsta dienos metu, tada jie skundžiasi prabudimu naktį ar paryčiais.

Čia labai svarbu, kad pacientas (ypač pensininkas) neturėtų klaidingų nusiteikimų miego atžvilgiu. Miegantieji dienos metu, tegul nelaukia aštuonių valandų miego naktimis — ir dargi be prabudimų. Venkime įsikalti galvosna neteisingų — negyvenimiškų nusiteikimų miego atžvilgiu. Tada mes nesijaudinsime dėl naktimis prabudimo bei trumpesnio miegojimo.

Didieji nusiskundimai

Dažnai pasitaiką didieji nemiga nusiskundimai yra šie trys svarbiausi: ilgai atsigulus neužmiegama, atsibundama užmigus naktį, prabundama per anksti rytais. Nuo sunkumo nusiskundimo priklauso, ar nusiskundimas yra priskaitytinas prie didžiųjų, ar prie mažųjų nemiga nusiskundimų. Sakysim, minėti laikini negerumai darbe ar gresiantys ateityje negerumai sutrukdo miegą tik laikinai — tik tam laikui, kol negerumas praeina — tai vienas dalykas — jis nėra sunkus. Bet jei nemiga užsitęsia daug ilgiau — tada toji nemiga yra simptomas dvasinės—psichologinės negerovės. Tokia negerovė gali būti užsipuolimas (agresija) ar kokia nors lytiniame gyvenime negerovė.

Ką šeimos gydytojas daro?

Jei gydytojas leidžia pacientui pajusti, kad jis dalyvauja jo sunkenybės sutvarkyme, jis atlieka gerą darbą. Tada jis keletą dalykų gali atlikti. Jis leidžia pacientui išsikalbėti, savo vidų išvėdinti. Toks paciento išsivėdinimas kartais palengvina sunkenybę. Jei šeimos gydytojas nepajėgia tokiu būdu pacientui talkinti, kas nors kitas turi pacientui padėti. Tada pacientas turi būti parengtas siuntimui pas psichiatrą.

Kai kuriems sunkiems ligoniams gydytojas gali mėginti duoti trumpam laikui priiminėti miegui piliules. Jos duodamos tik dviem savaitėm. Tada jos neduodamos mažiausiai dviem savaitėm. Tokios piliulės nustoja savo veiklos vis vien už dviejų savaičių.

Visi geri gydytojai yra nusistatę prieš miegui tabletes, nes tada pacientas palieka joms visą darbą, o pats atsisako nuo aktyvaus prisidėjimo savą sunkenybę tvarkant. Jei kuris gydytojas tik ir teduotų tabletes nemiegančiajam, jis niekada nesužinotų, kokia paciento sunkenybė jam atnešė nemigą. Tada niekada pacientas nebūtų pagydytas visam laikui.

Gydytojai prieš miego tabletes

Visos miegui skirtos tabletės sudarko normalią miego eigą. Su laiku, už poros savaičių, miego tabletės nustoja savo veiklos. Tada normali miego eiga vėl ima reikštis. Jei geras gydytojas randa, kad jau pacientas ima miego piliules, jis labai pamažu nutraukia jų vartojimą. Pamažu kiek ilgiau priiminėjus, jos visai nutraukiamos.

Žinoma, kuris pacientas turi mediciniška sunkenybę, kuri sukelia žmogui skausmą ar nemigą, turi gauti miegui tabletę. Taip pat ir tas tokią tabletę turi nuryti, kuris pergyvena gyvenimo sunkenybę — krizę, sakysim mirtį šeimoje, kitą sunkią padėtį, kelioms naktims turi priiminėti miegui tabletes.

IŠVADA. Miegas susitrukdo žmogui turint kokią nors sunkenybę kūne ar savo dvasioje — asmenybėje. Tokiais atvejais reikia šalinti priežastį, nes nemiga tais atvejais būna pagrindinės ligos sukeltas simptomas. Tik trumpam laikui miego tabletės duodamos. Daugiau apie tai kitą kartą.

PASISKAITYTI: Mind and Medicine, Vol.7, No.5, June 1980 Abbott Laboratories.

Vladislava Kaminskienė (kair.), Sofija Oželienė ir Marijona Naujelienė Lietuvio sodybos Chicagoje, pamaldose. Nuotr. M. Nagio

A. Krikščiūnienė ir E. J. Stungiai Lietuvio sodybos Chicagoje, pažmonyje seka programą. Nuotr. M. Nagio

Noriu miego, negaliu užmigti...

Būdinga žmogaus išraiška. Sielos balzamas. Panašus mirčiai, Aktyvusis slopinimo periodas ir kiti panašūs išsireiškimai. Tai V. Šekspyro, A. Šopenhauerio ir kitų abstraktūs apibūdinimai. Sunku žmogui pagalvoti, kad kalbama apie paprasčiausią dalyką - miegą. Taigi, kas yra miegas? Kodėl taip prieštaringai vertinamas? Iš tikrųjų atrodo, jog yra kasdieniškiausia, būtiniausia žmogaus organizmo būklė, o visgi ji slepia savyje daug neišaiškinto įdomumo.

Pasak mokslininkų, miegas domino žmones nuo senų laikų. Visada buvo įvairių hipotezių apie miegą. Pavyzdžiui, XIX šimtmety prancūzų mokslininkas Klodas Bernaras aiškino, kad žmogus miega dėl smegenų kraujotakos susilpnėjimo. O.E. Klaperėda sako, miegas — apsigyvenimo instinktas, saugantis organizmą nuo išsekimo. Tačiau nei viena, nei kita hipotezė nebuvo įrodyta. Taigi, nepasitvirtino, kad esą dieną organizme susikaupia "nuovargio nuodai", kurie žmogui miegant suyra; neįrodyta, kad būtų kažkoks "miego hormonas".

Tik pastaraji dešimtmetį mokslininkams tyrėjams pavyko gauti daugiau duomenų apie pakitimus smegenyse miegant. Tyrimų duomenys nustatė papildyti klasikinį supratimą apie miegą, kaip apie išplitusį smegenų celių (ląstelių) neuronų slopinimą. Dabar jau užregistruojami smegenų biosrovių pokyčiai —gaunamos elektroencefalogramos. Vadinasi, tiriant miegančio žmogaus neuronų impulsus, paaiškėjo, kad miegant, nejudant, atsipalaidavus raumenims, smegenyse vyksta audringi procesai: cikliškai, lyg pagal laikrodį. Įvairuose galvos smegenų gyliuose atskiros nervų celių, sinapsių ir relių sistemos kontroliuoja vienos kitas. Iš tam tikrų centrų į kraują išmetamos biologiškai aktyvios medžiagos, kurios veikia įvairius žmogaus organus. Paklusdami jų veikimui, atskiri organai ir sistemos pertvarko savo darbą. Širdies darbas, kvėpavimo greitis, kūno tempera tūra, kraujaspūdis, medžiagų apykaita keičiasi lyg pagal vidinį biologinį organizmo laikrodį kartu su miego ciklais, nesvarbu kuriuo paros laiku miegama. Galvos smegenų aktyvumas miegant ir budint labai skiriasi. Pasak tyrėjų, kad žmogus budrus, bet ramus, atsipalaidavęs, jo elektroencefalogramoje dominuoja 10 kartų per sekundę dažnumo bangos, vadinamos alfa bangomis. Jei žmogus galvoja ar susijaudina — šios bangos išnyksta. Alfa bangos keičiasi, veikiant įvairiems dirgikliams, ypač šviesai. Žmogui užmigus, alfa ritmas palaipsniui pradingsta, prabundant vėl atsiranda.

Žmogaus miegas susideda iš 5 stadijų, kurios nuosekliai keičia viena kitą pabundant ryte. Į rytą IV miego stadija vis trumpėjas, o paradoksinis miegas vis ilgėja, sapnai darosi vis ryškesni.

Po kiekvieno šio ciklo žmogus, pilnai neprabusdamas, ima aktyviai judėti, vartytis, kaitalioti rankas, kojų, galvos padėtį. Šis susiskirstymas į stadijas rodo, kad miegas — tai ne tik organizmo poilsis, bet ir aktyvi smegenų veikla. Žmogus pamiegojęs 1.5 val. ir pabudęs, laikinai gali jaustis budrus, geriau, negu miegojęs 5 val. Sakoma, kad žmogaus kūno poilsiui nebūtinas miegas, užtenkama tik fizinės ramybės ir atsipalaidavimo. Miegant smegenų neuronai labai aktyvūs, o paradoksinio, giliausio miego metu jų impulsacija netgi dažnesnė, negu budrumo būsenoje.

Pažymėtina, kad tyrėjų mokslininkų seniai yra nustatyta, jog žmogus savo gyvenimo vieną trečdalį praleidžia miegodamas. Apie ketvirtadalį to miego užima paradoksinė stadija, t.y. apie 1,5 — 2 val., kasnakt. Vadinasi, per savo gyvenimą žmogus apie 5 metus esti stebuklingame sapnų pasaulyje. Mokslininkai įrodė, kad kiekvienas sveikas žmogus sapnuoja. Ar atsimenami sapnai, ar ne, priklauso nuo pabudimo laiko. Anksčiau buvo manyta, kad sapnai trunka tik sekundę. Naujausi tyrimai to nepatvirtino. Tvirtinama, kad sapnai gali truk ti nuo 8 iki 30 minučių.

J. Mškns.

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates $40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $38.00. Foreign countries $40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$40.00	$22.00	$15.00
Kanadoje ..... U.S.A	40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

PAŽINTIS

Vienoje Romos (Italija) mokykloje buvo skirtas rašomasis darbas "Mano tėvai". Trylikmetis Dž. Pavoni rašė: "Ypač šaunus mano tėvas. Tik labai gaila, kad su juo susipažinau tik prieš pusę metų". jm.

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisių daktarai
2456 W. 69th Street, Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

Lietuvos atsiminimai

Radijo Valanda jau 39 metus tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!
Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. popiet iš WEVD Stoties New Yorke 1330 kil., AM ir nuo 7 iki 8 val vak. 97.9 meg. FM.
Direkt. DR. JOKŪBAS STUKAS
234 Sunlit Drive
Watchung, N. J. 07060
TEL. — 753-5636 (201)

KUR TAS ŠALTINELIS

Edmundas Kuodis ir Jonas Girijotas įdainavo 27 populiariąsias harmonizuotas liaudies dainas su penkių įvairių instrumentų palyda.
Išleido dr. Jokūbas Stukas, Lietuvos atsiminimų radijo programos vedėjas, gyv. Watchung, N. J.
Dviejų plokštelių albumas su persiuntimu kainuoja $14.95. Ill. gyv. prideda 70 c. valstijos mokesčio.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LINKUVA

Šiaurės Lietuvos švietimo židinys
Redagavo dr. ALF. ŠEŠPLAUKIS
Kieti viršeliai, 336 pusl. Kaina su persiuntimu $15.66. Illinois gyventojai dar prideda 75 ct. taksų.
Monografijos priedas, 32 psl., 17 nuotraukų. Kaina $2.00
Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.; pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet, treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9: antrad. ir penkt. 10-4: šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRŠTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus.

Telef. — 282-4422
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 2—7) šeštadieniais pagal susitarimą.

Tarptautinė politika

PLIURALISTINĖS VISUOMENĖS NUOTAIKOSE

Amerikiečių dauguma vis dar žvelgia į savo valstybės tėvų — steigėjų idealus, konstitucijos pagrindus, tikslus. Bet šiaip nedaugelis giliau pažvelgia į tuos idealus ir siekimus, už kuriuos prieš porą šimtų su viršum metų jie kovojo. Įsigyvenimas naujose sąlygose, kurias pakeitė nepaprastą pažangą padariusi technologija, įsitikinimas, jog turimi patogumai niekada negali pasibaigti, yra taip užvyravę didelės dalies amerikiečių galvoseną, kad jie net negali pagalvoti apie skirtingas aplinkybes, patogumų atsižadėjimą ar pasikėsinimus kasdieniniam gyvenime. Ir tai, jei dar nėra tragedija, veda prie tragiškos pabaigos, kai reikės atsižadėti daugiau, negu normaliose sąlygose. Turto švaistymas nėra dosnumas, bet neišmintingas jo naudojimas, tartum jis neturėtų ribų.

"Chicago Tribune" nuolatinis kolumnistas, rašąs iš Washingtono, Bill Neikirk susirūpinęs kelia klausimą, kada į žmonių sąmonę sugrįš mąstymo galia, kad je galėtų pagalvoti ir apie aplinką, kurioje gyvena, ir apie valdžią, kurią renka, ir apie kongresą, į kurį renkasi tautos atstovai. Jie retai net pamąsto, kas tiksliai vadovauja kongresui, kaip sprendžiami tarptautinės politikos reikalai, kurie nėra tik valdžios užsiėmimas, o visos tautos rūpestis.

Dabartinė pliuralistinė visuomenė gyvena kitomis nuotaikomis, negu gyveno tauta, nors dar tikra prasme tauta ir nebuvo susikūrusi, kai jai bendrai ir pavieniui reikėjo kovoti už laisvę, už savo gyvenimo užsitikrinimą, už geresnę šio krašto ateitį. Pliuralistinės nuotaikos reiškiasi, kai grupės, nežiūrėdamos į valstybės reikalus, ieško naujų kelių be programų ir taisyklių, kai praeities idealai tėra tik užkonservuotos idėjos, šiandien nebereikalingos ir nepatrauklios. Valdžia tuo tarpu, žvelgdama tik į išsilaikymą savo postuose, taip pat skirtingai veikia, negu veikė jų pranokėjai. Neikirk ragina įsižiūrėti į romėnų istoriją ir suprasti, kad praeities didybė nesugrąžinama.

*

Tam pačiam kontekste "Chicago Tribune" (liepos 6) savo redakciniu straipsniu žvelgia jau tiesiog į tartautinę politiką, kuri šiuo metu vyriausybei kelia didelius rūpesčius, tuo tarpu tautoje net retai ieškoma priežasčių, kodėl Amerikos politika taip pasikeitė. Kadaise Chruščiovas pasiūlė sanbūvio (koegzistencijos) įgyvendinimą tarp skirtingų ideologinių tautų ir valstybių. Amerika lengvai tai priėmė, nes sanbūvis atitiko jos galvoseną — gyventi ir kitam leisti gyventi. Sanbūvio nuotaikos sukėlė didesnį pasitikėjimą komunistiniu pasauliu. Daugeliui amerikiečių jis atrodo tik politinė sistema, turinti teisę savo viduje tvarkytis, kaip valstybės vadovai nori. Čia buvo užmiršti viešumoje pavergtieji ir nurašytos į pokario pralaimėjimus ištisos tautos.

Koegzistencijos karščiui praėjus, atėjo dar apgaulingesnis pasiūlymas — detentė. Tai atlydis nuo tarptautinės įtampos, kuri buvo susidariusi nuo Berlyno blokados. Du sąjungininkai nebegalėjo susikalbėti, nes kalbėjo jau ne ta pačia kalba. Komunistų vadams buvo tik viena tiesa pasaulyje — revoliucijos eksportas į bet kurį kraštą, kur jie galėjo įkelti koją ir rasti talkininkų. Detentė turėjo sustabdyti įtampą, pradėti pokalbį, pasikeisti mokslinėmis žiniomis, užbaigti Indokinijos karą. Karas buvo užbaigtas, bet su pralaimėjimu, kuo greičiausiai ir gėdingiausiu būdu pabėgant iš fronto linijų ir pasmerkiant tautas žudymams, persekiojimams ir sunaikinimui. Tai buvo detentė, bet vėl žmonių laisvės ir gyvybių sąskaita.

Detentė pagaliau pagimdė Helsinkio aktą — susitarimą, turintį daugybę plyšių interpretuoti, kaip kam patiko. Pasirašiusieji kraštai lyg ir turėjo pareigą ginti žmogaus teises, bet prarado viską, ką karo eigoje dar buvo išlaikę. Sąjungininkai jau nebegynė pavergtųjų ir net pripažino užgrobtų kraštų sienas neliečiamas ir į vidaus reikalus nesikišimą. Kad vergijoje buvo žudomi ir tebėra pavergtieji persekiojami iki šiol raminami tik deklaracijomis.

*

Dabar visas dėmesys sutelktas į būsimą Madrido konferenciją, kurioje, kaip ir Belgrade, turėtų būti svarstomas Helsinkio susitarimų vykdymas. Bus keliami žmogaus teisės klausymai, kurie neturi tokios reikšmės Vakarų valstybėms, bet sudaro gerą progą persekioti nepritariančius komunistinėje vergijoje. Ar iškils ir pavergtų tautų reikalai, tai klausimas, į kurį neatsako net aukštieji pareigūnai, nors jie turės vesti derybas Madride. Ten nebus naujas susitarimas, o tik priežiūros ir pastebėtų nusikaltimų svarstymai. Galima tikėti, kad Maskvos propagandos meistrai sugebės iškelti nusikaltimus Vakaruose, bet neleis konkrečiai liesti komunistų valdų "vidaus gyvenimo".

"Chicago Tribune", aišku, siūlo Madrido konferencijos ne boikotuoti, o ir toliau derėtis diplomatiniais keliais. Pavergtųjų tautų klausimo redakcinis straipsnis net nesiūlo kelti. Jis siūlo kelti tokius humanitarinius reikalus, kaip pasikeitimų knygomis, suprastinimą keliautojų vizų gavimą, dar ir išskirtų šeimų sujungimą. Jis aiškiai pasisako prieš vadinamų "konservatorių" mėginimą šią konferenciją trukdyti ar boikotuoti, nes čia esą ne žaidimai, kurių reikėjo atsisakyti. Čia būtų žaidimas gyvybėmis, ginklų žvangėjimu ir išsisėmimu dėl nuolatinio ginklavimosi. Atrodo, kad Amerika tos politikos tarptautiniuose susibūrimuose ir laikosi, ypač kai ginklavimosi pusiausvyra tarp Rytų ir Vakarų blokų nėra išlyginta.

Tas pats laikraštis sako, kad konferencijos sustabdymas būtų smūgis ir Ispanijai, kuri jau įsijungia į laisvųjų valstybių bloką. Po civilinio karo ir tarptautinės komunistų brigados žudynių, po ilgos diktatūros Ispanija nori atsigauti ir stovėti Vakarų pasaulio siekimuose. Tačiau pavergtieji tuo džiaugtis negali, kai jų reikalai svarstomi tik viduje, o nekeliami tarptautinėje konferencijoje, kur laisvės ar vergijos klausimas būtų nušviestas tikra šviesa. Nuliūsti dėl šios konferencijos negalima. Reikia tik pagelbėti atsakingiems Amerikos ir kitų laisvųjų delegacijų nariams, kad jie bent kai kada primintų ir pavergtųjų troškimus.

P.S.

Tėvų amžius

Kiek tėvų amžius turi įtakos vaikų talentams ir gabumams?

Tyrinėtojai peržiūrėjo 500 mokslo, meno ir politikos įžymybių. Jų išvada — daugiausia genijų atėjo į pasaulį, kai jų tėvas turėjo 38, o motina 27 metus amžiaus.

BET KĄ GALI PADARYTI TIK ŽODŽIAI

Reikalauti iš Sovietų gerbti žmogaus teises

Europos parlamento politinė komisija, kuriai pirmininkauja italas Mariano Rumor, šiomis dienomis posėdžiavo Briuselyje. Tikslas — apsvarstyti būsimąją Madrido Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją. Į komisijos posėdį buvo pakviesti trys ekspertai: Vladimir Bukovskij (sovietų iškeistas į Čilės komparijos gen. sekr. Corvolan), International Amnesty gen. sekr. Martin Ennals ir čekų disidentas Pavel Kohout. Komisijos dėmesys buvo sukauptas į Bukovskij padarytą pranešimą. Jis dėstė, kad sovietai Helsinkio konferencijoje laimėjo, nes gavo, ko siekė, ir nieku neįsipareigojo. „Buvome prašę, — dėstė Bukovskij, — Olimpinių žaidimų komitetą boikotuoti Maskvos Olimpiadą dar prieš Afganistano okupaciją, nes komiteto statute yra pasakyta, kad Olimpiniai žaidimai negali vykti tuose kraštuose, kur negerbiamos žmogaus teisės".

Maskvoje, kur jau apsiprasta su žmogaus teisių paneigimu, eiliniai sovietų piliečiai bijos net pažvelgti į užsieniečius, atvykusius į Olimpinius žaidimus. Užsieniečiais rūpinsis apie 15,000 partijos paruoštų jaunuolių — vadovų. Madride Vakarai turėtų reikalauti, kad Sov. Sąjunga laikytųsi Helsinkio konferencijos nutartų nuostatų apie žmogaus teises. Jei Europa nepajėgs vienbalsiai to reikalauti, o paliks tai laisvai atskirų kraštų iniciatyvai, tad geriau atsisakyti Madride dalyvauti, kaip bendram europiniam vienetui.

Europos parlamento politinės komisijos dalyviai su dideliu dėmesiu klausė Bukovskio Helsinkio konferencijos dėstymo ir analizės. Jo filosofija šiuo klausimu labai aiški: tai buvo Vakarų diplomatinis pralaimėjimas. Vakarai sumokėjo aukštą kainą, pripažindami pokarinių politinių sienų neliečiamumą, o už tai nieko nereikalaudami, kai tuo tarpu būtų buvę logiška ir teisinga pareikalauti, kad sovietų kariuomenė pasitrauktų iš okupuotų kraštų.

Po smulkios analizės, kas yra Sov. Sąjungoje tie vad. disidentai, kurių šimtai yra pasiųsti į beprotnamius, kaip buvo kai kurios tautos išplėštos iš savosios žemės ir pasiųstos į centrinę Aziją, kaip neleidžiama joms grįžti į savo kraštą, kaip buvo užslopintas bandymas suorganizuoti laisvas profesines sąjungas (sindikatus), paminėjo faktą, kaip senutei Nurejevo motinai neleidžiama išvykti pas sūnų į Ameriką, kaip iš kai kurių tikinčių tėvų atimami vaikai, kokios yra nežmoniškos sąlygos uždarytų kalėjimuose ir įvairiose darbo koncentracijos stovyklose, kaip yra pažeidžiama korespondencijos ir telefoninio pasikalbėjimo paslaptis, Bukovskij tvirtino, kad šiuo metu represijos padidėjo ir nuo praėjusių metų lapkričio mėn. yra areštuota daugiau negu 200 asmenų.

Rašytojas Bukovskij, kuris dabar gyvena tremtyje Cambridge, pasakė, kad jo suminėti areštai yra tik milžiniško ledų kalno viršūnė, visas kalnas yra po vendeniu. „Vos tik susitvėrė komitetas prižiūrėti Helsinkio susitarimus, gavome didžiausią skaičių piliečių prašymų ir skundų iš įvairiausių sluoksnių, ir jų buvo tiek daug, kad valdžia nepajėgė tokių raštų sulaikyti ir sukontroliuoti". Tačiau visos pastangos duos menkus rezultatus, jei jų neparems Vakarai. Vakarai jau padarė klaidą Belgrado konferencijoje, nieko nereikalaudami žmogaus teisių gynime. Bus dar didesnė klaida Madride, jei ir ten žmogaus teisių klausimas bus nukeliamas. Bukovskio nuomone, jei Sov. Sąjunga nepaleis suimtųjų tik dėl to, kad jie priklausė komitetams ginantiems Helsinkyje nutartas žmogaus teises, tai Vakarai turi visiškai atsisakyti tų Helsinkio nutarimų.

Helsinkio nutarimai buvo paskirstyti į tris kategorijas: militarinę, ekonominę ir žmogaus teisių. Šių trijų kategorijų nutarimai tampriai yra vieni su kitais surišti. Jų neišskiriant galima šį tą laimėti ir žmogaus teisių srityje. Sovietų Sąjunga labai interesuota Vakarų technologija ir prekyba su Vakarais. Jei iš Vakarų pusės techninių priemonių ir prekių davimas Sov. Sąjungai būtų rišamas su žmogaus teisių klausimu. Maskva būtų priversta gerbti ir savo piliečių žmogaus teises.

Daugiau techniškas buvo Amnesty International gen. sekr. Ennals pranešimas. Jis paskelbė, kad iš Helsinkyje Baigiamąjį Aktą pasirašiusių valstybių šešiolika nepaiso žmogaus teisių. Ennals apgailestavo, kad tokiuose kaip Helsinkio susitarimuose, nepramatytas nevalstybinių institucijų dalyvavimas. Tad jis ir daro siūlymą, kad Madrido konferencijoje dalyvautų ir tos institucijos, kurios kovoja už žmogaus teises, ir kad jos galėtų kontroliuti kas nutariama dėl žmogaus teisių. „Jeigu, — kalbėjo Ennals, — pasiunčiami stebėtojai į karinius manevrus, kodėl tad nepriimami stebėtojai politinėse bylose?" Ennals kvietė Vakarus kietai laikytis Madrido konferencijoje, ypač dėl Helsinkio konferencijos nutarimo žmogaus teisių vykdymo; kur tos teisės yra pažeidžiamos, turi būti keliama aikštėn ir nurodoma kieno tai atsakomybė.

Asmeniską savo patirtį papasakojo čekoslovakų rašytojas Pavel Kohout. Jis, pasirašęs garsią „77 Chartiją", pritariant draugams, nutarė vykti į Vieną atsiimti literatūros premijos. Vengdamas bet kokio pavojaus, nepadarė jokio viešo pareiškimo. Tačiau, to nepaisant, kada grįžo atgal, pasienio policija neleido jam peržengti Čekoslovakijos sienos. Jis turėjo grįžti į Vieną ir dabar gyvena Austrijoje kaip politinis tremtinys, nenorėdamas atsisakyti savo pilietybės ir turėdamas vilties kada nors grįžti į Čekoslovakiją. Kohout papasakojo taip pat kitus mįslingus atvejus, pvz. apie dramaturgą Havel, kuris sėdi kalėjime dėl to, kad atsisako išvykti į Ameriką, iš kur jis jau negrįžtų į savo tėvynę. Į klausimą — koks metodas žmogaus teisėms ginti gali būti sėkmingesnis — dialogas ar atvira kova, Kohout tiek atsakė: „Savo gyvenime aš išmokau kantrybės...".

Klausimas: ką gali Europos parlamentas su savo ribotomis galimybėmis padaryti tiems prislėgtiems ir pasmerktiems žmonėms, kurie kenčia tik dėl to, kad kitaip galvoja? Tai klausimas, kurį nuolat kėlė konferencijoje dalyvavę stebėtojai, daugiausia žurnalistai ir diplomatai. Visiems atsakė Bukovskij. Jis viešai padėkojo Europos parlamentui už rezoliuciją, kuria buvo pasmerktas jo kalinimas, reikalauta išlaisvinimo. Tas esą prisidėjo prie to, kad jis šiandien yra Vakaruose.

J.V.

Kolchozininkams Sovietų Sąjungoje leidžiama savo užaugintus produktus pardavinėti turguje

Spaudoje ir gyvenime

MADRIDO KONFERENCIJOS PROGA

Wall Street Journal birželio 24 d. vedamajame rašo: Nuo pat Helsinkio susitarimų pasirašymo 1975 m. jo nauda Vakarams, geriausiu atveju, yra abejotina. Sovietų Sąjunga gavo, ko norėjo — tai jos dominavimo Rytų Europoj priėmimą. Vakarai gavo kai kurių užtikrinimų iš Rytų pusės, kad jie neturi agresyvių tikslų ir kad jie daugiau gerbsią žmogaus teises Sovietų bloke.

Per praėjusius penkerius metus Sovietai plačiai sustiprino savo karinę mašiną. Jie įkalino Sovietų piliečius, bandančius registruoti vyriausybės elgesį, liečiantį susitarimus dėl žmogaus teisių. Ir, žinoma, jie įžygiavo į Afganistaną. Šis akiplėšiškas užpuolimas duoda pagrindo abejoti, ar rusai tikrai kada ketino laikytis pasirašytų susitarimų, garantuojančių Europos sienų nepažeidžiamumą.

Viso to akivaizdoje kodėl Jungtinės Valstybės neatmetė dar vieno Helsinkio dvasios spektaklio Madride, įvyksiančio šį rudenį? Ar bent kodėl tiesiog nepareiškė, kad į Madridą eis reikalauti apyskaitos iš Sovietų dėl jų Helsinkio dvasios aiškinimų?

Atsakymus galima rasti pvz. naujausiame Foreign Policy žurnale. Albert W. Sherer Jr., kuris vadovavo Jungt. Valstybių grupės pasiruošimams 1977 m. Belgrado konferencijai, taip skaičiuoja Belgrado "klaidas". Esą Amerika perdaug pabrėžusi žmogaus teises ir tuomi įkūrėjusi rusams. Madride Amerika turėtų laikytis rezervuočiau ir ramiau.

Vargiai įmanoma įsivaizduoti, kaip Jungt. Valstybių esminė politika per pastarąjį dešimtmetį galėjo būti daugiau pataikaujanti rusams. Venecijoje prez. Carter pasirinko girtinai griežtą liniją Sovietų atžvilgiu. Tačiau jai trūko specifiškumo, ir prez. nenoras remti stiprią gynybos programą dar pagilino abejones dėl jo ryžtingumo. Sovietai tai jau pabrėžia ir propaguoja. Vienas, kad ir vėlyvas būdas pasipriešinti tokioms rusų pastangoms būtų specifinis pareiškimas dėl Madrido konferencijos, aiškiai sakąs, kad nebegalima laikytis rezervuotai ir ramiai agresijų ir žmogaus vertingumo pažeidimų akivaizdoje.

J.A.V.

Stelmužė garsi storiausiu ir seniausiu Lietuvoje ąžuolu. Sakoma, kad jis net visoje Europoje storiausias. Jam apjuosti reikia 13 metrų ilgumo juostos. Medis neaukštas (apie 20 m.), iškerojęs, storomis apdžiūvusiomis šakomis, ant kurių vienos auga šermukšnis. Spėjama jį esant apie 2,000 metų senumo.

A. Bendorius (Lietuva)

SLAPTAS KUNIGAS RUSIJOJE

Juozas Vaičeliūnas

38

Aš ėjau iš lėktuvo dairydamasis, ar kas manęs nesutiks. Įėjau į pastatą. Kiek palaukiau ir rengiausi išeiti iš pastato. Staiga pamačiau du vyrus, kurie nuskubėjo iš restorano į rampą sutikti lėktuvo iš Krasnojarsko. Vienas jų be kepurės — Viktor Povlovich. Žvilgterėjo lauke ir, nieko nepamatę, jie pradėjo ginčytis. Aš žiūrėjau į juos ir juokiausi. Jie ėjo į kitą pusę. Aš išėjau jiems priešais.

Viktoras nebuvo geroje nuotaikoje. Jis supažindino su savo draugu Kuznecovu ir pasakė, kad jis mane Maskvoje globos. Jis atsisveikino. Kuznecovas norėjo paimti nešti mano lagaminus, bet juos paėmiau aš pats. Jis pašaukė taksi, ir mes važiavome į Maskvą. Sustojome prie Lenino universiteto, vėliau važiavome Moskva upės paupiu, plačiu bulvaru. Čia viskas išpuošta, kai Sibire daug kur neišbrendamos gatvės. Taip važinėjome porą valandų. Per tą laiką aš geriau pažinau Maskvą, negu kadaise per 5 metus. Pro Lubianką nepravažiavome.

Nežiūrint to visko, aš nežinojau, kur aš važiuoju. Pagaliau sustojome prie gero viešbučio. Kuznecovas priėjo prie registracijos stalo. Aš supratau, kad čia nėra kambario. Kuznecovas pasakė mergaitei, kad ji nueitų ir pasiteirautų. Ji grįžo ir pasakė, kad yra kambarys tik su dušu. "Ar toks bus geras?" tarsi atsiprašydamas paklausė Kuznecovas. Jis norėjęs man gauti gerą kambarį, bet šiuo metu nėra įmanoma.

Pasirašiau knygoje, palikau pasą, gavau raktą ir keltu pakilome į 5-tą aukštą. Kuznecovas atidarė man duris, lyg ištrenituotas viešbučio berniukas. Kambaryje buvo lova, kėdės, sofa, radijas, TV. Dabar Kuznecovas davė savo telefono numerį, o dabar aš galiu nusiprausti, užkąsti, pagulėti. Jis vėl čia bus 5 val. Ir dabar jis man nieko nesakė, kodėl aš esu čia. Kai jis išėjo, aš išėjau pavaikščioti ir užkąsti.

Kai išėjau pro viešbučio frontines duris, priešais buvo Kremliaus mūrai, Raudonoji aikštė, GUM ir Šv. Bazilijaus bažnyčia. Aš ėjau gatve kartu su minia. Kai kur matėsi eilėje sustoję žmonės. Grįžau į viešbutį ir užėjau į restoraną. Apie 4:30 grįžau į kambarį. Tuo metu suskambėjo telefonas. Atsiliepiau — Kuznecovas. "Kur jūs buvote, kad aš negalėjau jūsų prisiskambinti?" Pasakiau, kad buvau restorane.

Penktą valandą Kuznecovą sutikau priėmimo patalpose. Jis pasakė, kad turįs du bilietus į Maskvos dramos teatrą. Dabar jame eina Marija Stiuart. Atvažiavome į teatrą. Užsikėlėme į 5-tą aukštą, į restoraną. Čia jis užsakė alaus, kaviaro. Užkandome. Prieš skambutį nusileidome į 3-rą aukštą ir įėjome į teatro salę. Artistai geri, ypač mergaitė, kuri vaidino Mariją Stiuart. Iš teatro grįžome į viešbutį. Jis į vidų nėjo, o pasakė, kad rytoj 9 val. jis man paskambins Grįžęs į kambarį kiek žiūrėjau TV, bet daugiau galvojau apie reikalą. Tas yra viskas puiku, bet kodėl? Išeidamas iš viešbučio ar į jį grįždamas, visuomet pasidairydavau, ar nepamatysiu sesers.

Kitą rytą 9 val. Kuznecovas jau buvo mano kambaryje. Pasiteiravo, kaip aš jaučiuosi, ir pasakė gal mes šiandien užeisime į Didįjį teatrą. O dabar pakvietė pasivaikščioti. Lauke pasukome į Kremlių. Įėjome į jį pro Spaski vartus. Jis parodė man keletą didingų rūmų. Aš panorau pamatyti cerkvę iš vidaus. Jis nėjo, bet man patarė ją apžiūrėti. Rusijos gražios cerkvės dabar tapo turistiniu objektu.

Vakare vėl susitikome su Kuznecovu. Jis apgailestavo, kad negavo bilietų į Didįjį teatrą. Jis pakvietė apžiūrėti Kongreso rūmus, Stiklo rūmus. Nuėjome. Rūmuose visur marmuras, stiklas, veidrodžiai, keltai. Puošnūs ir tualetai. Kai nėra suvažiavimų, Stiklo rūmai naudojami koncertams. Pirmiausia pakilome į viršutinį aukštą, kur yra milžiniška balių salė. Čia stalai buvo apkrauti sumuštiniais, kepsniais, karštais valgiais, gėrimais visų tautų, kurias Rusija yra pavergusi. Kuznecovas pasiūlė rusišką valgį: grybus, svogūnus ir pipirus grietinėje — a la made Russe (gal geriau: a la made Sovietic).Tai valgoma su rugine duona ir užsigeriama kava. Paskui nuėjome į konvencijų salę. Ir čia pliušas, oda aptraukti minkšti baldai. Šiuo metu čia vyko rusų ir gruzinų tautiniai šokiai. Bet Kuznecovas iki galo neišbuvo. Grįžome į viešbutį. Jis pasakė, kad rytoj atvyks prieš pietus.

(Bus daugiau)

ALDONA AUGUSTINAVIČIENĖ - NASVYTYTĖ

1916. 04. 30 _ 1980. 06. 20

JONAS DAUGĖLA

Šios šalies sporto pasaulyje kurių nors žaidynių laikotarpiui pasibaigus yra atitinkamais žymenimis ir piniginėmis dovanomis atžymimi patys geriausi, vertingiausi sportininkai — sporto žvaigždės. Paskutiniaisiais metais yra įvestas ir dar vienas gražus įprotis atitinkamu žymeniu ir taip pat pinigine dovana atžymėti ir mažiausiai viešumos ir sporto kritikų įvertintą, bet labai gerai pasirodžiusį žaidėją. Ši min tis man kyla ir šiandien, dar taip gyvai ir neįtikėtinai prisimenant staigia mirtimi iš mūsų tarpo išplėštą lituanistę, mokslininkę, pedagogę, visuomenininkę, taurios širdies mūsų tautos patriotę — Aldoną Augustinavičienę-Nasvytytę, kuri š. m. birželio 20 d. amžinajam poilsiui užmerkė savo visada viltingas akis ir paliko mūsų visą lietuvišką visuomenę žymiai neturtingesnę.

Svetimoje šalyje, besirūpinant priaugančia šeima, įgytas aukštas mokslo laipsnis, kuris jai padėjo pasiekti šios šalies aukštųjų mokyklų profesorės vardą. Daugiau negu 1,000 kruopščiai parengtų ir didžios oratorės gabumais paskaitytų paskaitų bei šakota visuomeninė veikla, nepailstamas darbas daugelyje lietuviškų organizacijų, nuolatinis domėjimasis lietuviško jaunimo auklėjimu ir jo tautiniu brandinimu tikriausiai užsitarnavo daug daugiau ir daug didesnio gyvenamosios aplinkos dėmesio bei ryškesnio išorinio pripažinimo. Kai šiandien tūkstantinės premijos iš kilmingų ir brangių banketų pa lydomis yra įteikiamos ir chorų, ir tautinių šokių vadovams, ir net provincijos miestelių eiliniams korespondentams bei nenagausių apylinkių pirmininkams, kai spaudoje kasdien skaitome įvairiausių amžiaus, vedybinių ir "visuomeninės veiklos" sukakčių kilometrinius aprašymus, tai tikrai velionei Aldonai atitektų garbė būti mažiausiai lietuviškos aplinkos pastebėtos, niekad jokiomis iškilmėmis nepagerbtos premijos laureate.

Galbūt ji ir liko taip mažai mūsų lietuviškosios aplinkos pastebėta ir savo laiku pakankamai neįvertinta, nes visą savo kūrybinį darbą ir visuomenišką veiklą savo gyvenimo kelyje ji priėmė kaip suprantamą ir savaime įprastą bei tautybės garbe įpareigotą prievolę. Ji savo asmenišku pavyzdžiu sukūrė mums visiems visuomenės talkininkams savitą ir būdingą visuomeninės veiklos ir tautinio darbo sampratą. Už savo darbą, sugaištą laiką ir ne tik niekad nepareikalaudavo bet kokio atlyginimo ar honoraro, bet net pati iš savo asmeniškų išteklių padengdavo dažnai net ir tolimų kelionių brangias išlaidas ir neretai dar tomis pačiomis progomis palikdavo savo auką bendrajam labui. Velionė lygiai taip pat nesibodėjo kokiomis nors viešomis padėkomis, iškilmingais pagerbimais, vaišėmis ar kokiais paliaupsinimais. Nesiekė ji to viso, bet dažnai ir nesulaukė...

A. Augustinavičienės gyvenimo ir jos mokslininkės bei tautinio darbo puoselėtojos keliai buvo platūs ir šakoti. Visa tai trumpu straipsniu, rašytu didelio sielvarto ir asmeniško susijaudinimo akimirkomis, išsakyti yra ne tik sunku, bet ir neįmanoma.

Ji gimė ir augo tradiciškoje, patriarchališkoje, gausioje Nasvyčių šeimoje. Ne tik ji viena, bet ir dar daugelis kitų šios šeimos atžalų yra pasižymėję ir plačiai žinomi savo asmeniškais pasiekimais įvairiose gyvenimo srityse. Humanitarinius mokslus studijavo Vytauto Didžiojo universitete, vėliau gilino studijas Vokietijoje ir baigė aukštuosius mokslus šioje šalyje, pagrindine studijų dalimi pasirinkusi prancūzų kalbą ir literatūrą. Įsigijo magistro mokslinį laipsnį, kuris jai sudarė sąlygas iki pat mirties būti profesore Šv. Uršulės universitete. Tad ir būtų lyg visa ve lionės biografija.

Tačiau šios keliais žodžiais nusakytos biografijos tarpeliuose slypi dar ir labai daug asmeniško pasiaukojimo, tėvynės meilės ir kasdieninės kančios pavyzdžių, kurie žavėte žavėjo kiekvieną, kuriam teko laimės ją arčiau pažinti. Jos gyvenimo pavyzdys turėtų ypatingai žavėti jaunąją kartą, kurios išgyvenimus, troškimus, siekius, nusivylimus bei gyvenamosios svetimos aplinkos dvasinius konfliktus ji jautriai mokėjo suprasti, pati išgyventi, juos pateisinti ir kiekvienu atveju optimistiškai nuteikti.

Aldonos pagrindinis būdo bruožas buvo jos nenumaldomas noras visada savo žiniomis skubiai pasidalinti su kitais. Jeigu neturėdavo progos kuriuo nors klausimu prabilti platesniam klausytojų būriui, tai ji nors savo šeimos ir artimųjų draugų būrelyje išsamiai diskutuodavo ir mielai pasikeisdavo mintimis.

Ypatingai ją burte būrė literatūrinių charakterių nagrinėjimas. Tai buvo lyg jos kasdieninio gyvenimo įnoris. Jeigu tik kada bendrose diskusijose ar privačiuose pasikalbėjimuose tekdavo užsiminti ar apie Tolstojaus Anną Kareniną, ar Šilerio Karlą, ar Putino Vasarį, ar Krėvės Šarūną, ji tuč tuojau atgydavo ir kalbėdavo apie juos, lyg ji būtų juos visus dar čia pat sutikusi, su jais bendravusi, kalbėjusi ir girdėjusi jų visų balsą. Jos lūpomis jie vis atgimdavo. Ji žavėjosi jų charakterių didybe ir visada mokėjo pateisinti jų gyvenimo klaidas bei nuodėmes.

A. Augustinavičienės intelektualinis mentalitetas buvo ne tik platus, bet, sakyčiau, neribotas. Ji tiek asmeniškuose pasikalbėjimuose, tiek viešose kalbose galėjo nagrinėti ir įtikinamai diskutuoti visas gyvenimo sritis. Tad ir savo nesuskaitomoje daugybėje kalbų ir paskaitų yra palietusi įvairius klausimus, pradedant jos specialybe, literatūra, ir baigiant filosofija bei politika. Kiekvienu atveju ji turėjo ryškią ir labai suprantamai suformuotą nuomonę, pagrįstą jos aštria logika, krikščioniškosios moralės ir humanizmo principais ar tų sričių žinovų teigimais. Jos oratoriški gabumai dažnai paversdavo begink liais ir visus jos oponentus.

Ji labai žavėjosi klasikinio amžiaus idėjomis ir to amžauis nuotaikomis. Ją ypatingai žavėjo klasikinio amžiaus žmogiškosios esybės samprata, to laikotarpio gyvenimiškoji tvarka ir kasdieninė drausmė. Jos nuomonė, klasikinis amžius tobuliausiai išryškino žmogų kaipo dvasiškos ir fiziškos esybės derinį ir iškėlė jo dvasines vertybes aukščiausian laipsnin. Tad ji visada ir žavėjosi klasikine muzika, to laikotarpio literatūra ir žmonijos nusiteikimais.

Labiausiai jai brangūs ir artimi buvo lietuvių literatūros senieji ir naujieji klasikai. Veik apie kiekvieną jų yra kuria nors proga kalbėjusi, veik visus juos asmeniškai pažino arba bent buvo sutikusi, visus kiekviena proga apibūdindavo gražiausiomis varsomis ir sugebėdavo jų kūryboje rasti pačias vertingiausias vertybes. Ypatingai ją žavėjo B. Sruogos, V. Putino, Maironio ir kt. kūryba, kur tėvynės meilės ir tauraus patriotizmo motyvai skamba pagrindinėmis gaidomis. Jos lūpose ir senelis Vaižgantas nusidažo lietuviško didingumo ir dvasinio grožio spalvomis.

A. Augustinavičienė nuo pat jaunystės — studentavimo metų priklausė tautininkų srovei. Buvo aktyvi studenčių Filie Lithuania korp! narė ir kurį laiką šiai korporacijai vadovavo. Šių savo ryšių su tautininkų srove iki pat mirties nenutraukė, nors išeivijoje aktyviai tos srovės politinėje veikloje nepasireiškė. Savo šakota asmenybe ji negebėjo užsidaryti vienos pasaulėžiūrinės ar ideologinės srovės kiaute, bet išsiveržė į daug platesnes platumas. Ji savo pasaulėžiūrą grindė amžinaisiais humanizmo dėsniais, kurie skelbia tarpusavės tolerancijos, solidarumo ir žmogiškosios meilės šūkius. Jos ideologinio susipratimo aukščiausioji gairė buvo tėvynės meilė, tautos laisvės ilgesys ir noras paresgti vis naujus kovotojus ir stiprinti jų rikiuotę lemtingai tautos laisvės kovai pasitikti.

Tad ji buvo mielas svečias ir didžiai laukiama viešnia bet kokių tautiniai nusiteikusių susigrupavimų suvažiavimuose, sąskrydžiuose ar stovyklose. Ji visur noriai dalyvaudavo, visiems stengdavosi atiduoti geriausią, ką savyje turėjo, visada kruopščiai pasirengdavo ir palikdavo geriausius prisiminimus. Visur buvo gerbiama, visų mylima. Jai jokio skirtumo nesudarė klausytojų skaičius — ar ji turėjo kalbėti kelių šimtų miniai, ar savo kelių artimų bičiulių būreliui.

Jos tolerancija, atlaidumas ir žmogiškosios esybės tobulas ir visapusiškas supratimas neleido jai įsigyti jokių asmeniškų priešų. Tad iškeliavusi į dausas, ji šioje ašarų pakalnėje paliko vien tik raudančias seses ir liūdinčius brolius, kurių visų atmintyse ji švyti ir dar ilgai švytės.

Ak kaip gaila, kad A. Augustinavičienė turėjo paprotį visas kalbas ir paskaitas rėžti tiesiai iš širdies, o ne iš raštelio. Ir šiandien yra tik likę jos kalbų menki juodraščiai ir neaiškia rašysena perbrauktos pastabos. Jeigu ji būtų savo laiku visas šias išsakytas ir giliai išmąstytas mintis pilnai užrašiusi, tai šiandien jos šviesiam atminimui galėtume bendromis jėgomis išleisti net kelis vertingus tomus, kurie neabejotinai būtų didelis įnašas į lietuvių literatūros istorijos lobyną ir didžiai vertinga studijinė medžiaga tiems, kurie domisi lituanistiniais mokslais.

Asmeniškame gyvenime A. Augustinavičienė mėgo išorinę eleganciją ir grožį. Sakydavo, kad moterys viešumoje turi visada gražiai atrodyti, nes to reikalauja ne moteriškas tuštumas, bet bendroji išorinė tvarka ir savęs susidrausminimas. Tad ir ji ne vien savo dvasiniu pranašumu, bet ir dailia išore savaime puošdavo visus bendrus susibuvimus ir tuojaus atsidurdavo visų dėmesio centre. Šį savo stilių ji išlaikė iki pat paskutiniojo atodūsio. Tad ir iškeliavo į amžinybę palikusi mums žavią šypseną ir taurios širdies sunkiai užmirštamą prisiminimą.

JAV LB Atlantos apylinkės lietuvių delegacija pas Atlantos burmistrą M. Jackson Lietuvos Nepriklausomybės dienos paskelbimo proga. Iš kairės: Danguolė Tructman - Duobaitė, Genė Grizas, Maynard Jackson, R. Hughes ir Joe Juška.

ŠACHMATAI

— **Pirmuoju lietuvių didmeisteriu** tapo 1965 m. Romanas Arlauskas, užbaigęs IV pasaulio korespondencines p-bes trečiu: 1. Zagarovskij, 2. Borisenko (abu Sov. S.), 3. Romanas Arlauskas, P. Australija. Visiem trim ICCF suteikė didmeisterio titulą. Tai didžiausias lietuvio pasiekimas šachmatuose, atsiektas po septynerių metų įtemptų ir sunkių kovų. Tai ne kelių dienų ar mėnesių varžybos. Šia proga paminėsime dar kelius svaresnius lietuvių atsiekimus 1965 metais.

— **Adelaidės "Vytis"** su keturiom komandom dalyvavo tarpklubinėse pirmenybėse. Aukščiausioj klasėj 1 v. iškovojo latvių Matisons — 38, "Vytis" — 34½ tš. (Arlauskas be pralošimo surinko 8½ tš.). A rezervinėj — I v. pasidalijo "Vytis" II ir Norwood, surinkę po 34½ tš. C grupėj: 1. "Vytis" — 35, 2. Victoria — 34 tš.

— **P. Tautvaišas** laimėjo Illinois pirmenybes 8—0! V. Palčiauskas su P. Tautvaiša dar laimėjo laimėjo Fox Valley turnyrą, Auroroj, abu pakrovę po 5—0! Rungėsi 77 vyrai. R. Ramas — 3½, A. Zujus — 3 tš. Kazys Škėma tais metais baigė antru Motor City pirmenybes 8—2 tš., Huron Valley turnyrą Škėma baigė taipogi antru su 4½ tš., tik pustaškiu atsilikęs nuo laimėtojo Forfmanek (5 tš.).

— **Dr. A. Nasvytis** gerai pasirodė Clevelando pirmenybėse, surinkęs 5—2. So. Bostono lietuviai įpusėjo Bostono MET lygos pirmenybes I vietoj: Lithuanian 5—2, 21—14, MIT 4—2, 17—13, Boylston 4—3, 19—16. Sekė Cambridge, Sylvania, Harvard, Cambridge II ir Brandeis. Komandoje žaidė: Ged. Šveikauskas, Bostono čempionas — 4 tš., Alg. Makaitis — 4, K. Merkis — 4½, J. Ozols — 4½, L. Šveikauskas — 1½, A. Leonavičius — 1½, V. Ezerins — 1 tš.

— **Chicagos "Open"** pirmenybes laimėjo dm Robert Byrne 7½—½; jam pustaškį nukabino P. Tautvaišas, užbaigęs pirmenybes antru su 6½ tš. iš 154 dalyvių.

— **Šalfas 1965 m. suvažiavimas** leido šachmatininkams veikti automatiškai, nes jie yra įsijungę į ŠALFAS S-gą tikslu stiprinti ir remti vyriausįjį lietuvių sporto vienetą, vienok savo veikloj vadovaujasi tarptautinės šachmatų federacijos (FIDE), USCF ir CCF nuostatais, kurie nevaržo šachmatininkų dalyvavimo, bei rungtynių rengimo su piniginiais prizais. Panašią autonomiją turėjo savo laiku ir Lietuvos šachmatininkai įjungti į Kūno Kultūros Rūmus 1937 m. Jiems nebuvo varžoma dalyvauti tarptautinėse bei kitokiose varžybose su piniginiais prizais.

K. Merkis

Marija Aukštaitė

IŠEIVĖ

Pasakojimai. 266 pusl. Išleido A. Navikevičius 1980 m. Spausdino Litho-Art Ltd. Toronto. Kaina su persiuntimu $6.85.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

BY OWNER — Garfield Ridge. Near Archer Ave., West of Austin. 3 bedrooms, 2 full baths, finished bsmt. 2 car garage. Upper 60's. Call after 5:00 p.m. **581-6157.**

Apylinkėj 72-os ir Whipple.
Labai švarus 2-jų miegamų mūrinis namas. Daug priedų. $52,000.
Skambint — 925-9250

$35,000 — 2-jų krautuvių mūr. pastatas, 55 pėdų pločio: viena patalpa 38 p. pločio, antra 17 p. Atskiri šildymai. 2 maš. garažas. 71-os ir Rockwell apylinkėje.
Skambint — 476-2427

Savininkas parduoda puikų 7 kamb. mūrinį-med. 2-jų aukštų Georgian stiliaus namą Marquette Parko apyl. $60.000.00 arba geriausias pasiūlymas.
Skambint — 767-7106

GOOD INVESTMENT
NICE LIVING
Beautiful Lake-In-the-Woods Condo, Downers Grove area. Corner apt. top (5th) floor. 2 bedrm., 1½ baths. Own air cond. & heat. 30 ft. balcony, carpeted. Heated parking, bsmt. Lakeside Club next door. $56,000.00. Call after 5:00 p.m. —
985-0533

NAUJA VIETA
Susitarti telefonu
Valdis Real Estate
2644 W. 69th Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

Lietuviškas restoranas su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis. Lengvos pirkimo sąlygos.

2 butai — medinis. 68 ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

Mūrinis bungalow Brighton Parke. 15 metų. Dėl ligos reikia skubiai parduoti. Geras pirkinys.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878 ar 839-5568

NEIGHBORHOOD REALTY GROUP U.S.A.
We'll help you make the right move.
JEI GALVOJATE
PIRKTI AR PARDUOTI
Kreipkitės į
BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. — 767-0600
Independently owned and operated

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Draudimai — Valdymas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai
BELL REALTORS
J. BACEVIČIUS
6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

DĖMESIO

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALU

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriai jas plačiai naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines kortelės.

Kreipkitės į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4059 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

PLUMBING
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Į automatą galit kalbėt lietuviškai palikit pavardę ir telefoną.
SERAPINAS — 636-2960

Liaudies menas ir kitkas
"Drauge"
Dienraščio "Draugo" administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, kėramikos, drobės, taip pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į "Draugo" administraciją ir pasižiūrėkite. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminėms ar draugams.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

MOVING
ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
Tel. — WA 5-8063

VALOME
KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.
BUBNYS — Tel. RE 7-5168

M. A. ŠIMKUS
INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ iškvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitokie blankai.

!; Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Telef. — 925-2737
Vytautas Valantinas

NORI PIRKTI

AUKSAS? DEIMANTAI? SIDABRAS? MONETOS? SENENOS?
Sužinokite kodėl CLAY moka daugiau.
TEL. — 585-6210

Perskaitę "Draugą" duokite jį kitiems pasiskaityti.

MISCELLANEOUS

PACKAGE EXPRESS AGENCY
MARIJA NOREIKIENĖ
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Labai pageidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos sandėlių.
2608 W. 69 St., Chicago, IL 60629
TEL. — WA 5-2787

A. VILIMAS
MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
Tel. 376-1882 arba 376-5996

Gyvenimo nuotrupos
Nauja
Sofijos Ambrozevičienės
knyga
Įdomiai pavaizduotos gyvenimo iškarpos iš nepriklausomos Lietuvos, Vokietijos stovyklų ir Amerikos gyvenimo.

Kaina su persiuntimu $4.85
Gaunama Drauge, Marginiuose, Vaznelio krautuvėj ir kitur.

Knygos mylėtojams — tikra dovana.

HELP WANTED — MOTERYS

R.N.'s and L.P.N.'s
Immediate Openings On All Shifts
Pleasant surroundings
Congenial co-workers
TOP SALARY
PLAZA NURSING CENTER
8555 Maynard, Niles, Illinois
TEL. — 967-7000

RN's and LPN's
With Pharmacology. Position now open. Salary competitive with Agency. Choose your own hours.
Call — 338-6800

VYRAI IR MOTERYS

PROOF OPERATOR
Excellent opportunity is now available for an experienced individual to join our successful banking institution.

Individual should have at least one year previous experience and be capable of handling all duties of the proof department. Fine position for ambitious selfstarter to advance into supervisory capacity.

We offer an excellent salary and benefits program with growth potential. For interview appointment, please apply in person or call:
Stuart Aling
622-7100
CAPITOL BANK OF CHICAGO
4801 W. Fullerton Avenue
Chicago, IL 60639
An Equal Opportunity Employer M/F

HELP WANTED — VYRAI

EXPERIENCED PIPEFITTER
needed. At least 3 years experience. Excell. conditions and benefits.
STAUFFER CHEMICAL COMPANY
11th and Arnold Streets
Chicago Heights, Illinois
An Equal Opportunity Employer

HELP WANTED—MALE & FEMALE

TELLERS
Our Growth... Your Experience...
. . . Combine to provide exceptional opportunities at our convenient Chicago locations. We currently are seeking:

TELLER SUPERVISOR
While previous supervisory experience is preferred, an individual with a strong Teller background and good communication skills could also qualify.

SENIOR TELLERS
The abilities you've developed through previous Teller experience qualify you for excellent opportunities.

In addition to solid growth potential with a leading association, we provide competitive starting salaries commensurate with your experience and a complete benefit program. For details an an interview appointment, please contact:

Personnel Department
777-7200, ext. 426
NORTH WEST FEDERAL SAVINGS
4901 W. Irving Park Road — Chicago, Illinois
equal opportunity employer m/f/h

Chuck Miller (kairėje) ir Alius Meilus ruošiasi kelionei aplink Michigan ežerą dviračiais. Nuotr. Lino Meilaus

DVIRAČIU APLINK MICHIGANO EŽERĄ

Vasarą galima daryti tai, ko per mokslo metus neįmanoma, tai, kas išbando visai kitokias jėgas, dažnai gamtoje. Taigi Alius Meilus su draugu Chuck Miller šią vasarą nenori praleisti nieko ypatingo neatlikę. Alius prisiminė savo kelionę aplink Michigano ežerą prieš kelius metus. Nuo to jam kilo mintis tai atlikti dviračiu. Alius ir Chuck nutarė ne tik pagalvoti apie tokį žygį, bet ir įvykdyti.

Nutarus dviračiu keliauti, negalima tik išvažiuoti. Reikia labai rimtai keleriopai pasiruošti. Abu jau ir anksčiau yra dalyvavę sporte. Alius, St. Lawrence gimnazijos mokinys, gyvenąs Marquette Parke, priklauso lengvų atletų komandai mokykloje ir tvarko, organizuoja Chicagos lietuvių lengvų atletų klubą. Chuck iš Brighton Parko, dabar studijuojąs Illinois technologijos institute, anksčiau mokęsis Quigley gimnazijoje, kur susipažino su lietuviais draugais, anksčiau priklausė mokyklos teniso, o dabar europietiško futbolo ir ledo ritulio komandoms. Alius kiekvieną dieną treniruojasi bėgdamas 6—10 mylių ir kasdien važiuodamas dviračiu maždaug 15, o Chuck kasdien važiuoja 30 mylių. Yra išbandę ir ilgesnes keliones, maždaug 100 mylių. Rūpinasi ir dieta, nevalgo jokio "junk food". Be fizinio svarbus ir reikmenų pasiruošimas. Geriausiai žinoma vežtis kuo mažiau. "Tabors Raleigh Cycles" dviračių parduotuvė juos rems tuo atžvilgiu, paaukodama kelis reikmenis ir parūpindama aptar navimą savo įvairiose krautuvėse, jei kas sugestų pakeliui. Reikėjo įsigyti dviratininkams specialiai gaminamus šalmus, trumpas kelnes ir pirštines. Taip gi vešis palapinę, miegmaišius, pirmosios pagalbos reikmenis ir kelis įrankius. Norėtų dar įsigyti tokius pat dviratininkų marškinius, specialiai papuoštus kokiu nors lietuvišku motyvu. Maistą, kuris bus beveik vegetariškas, įsigis pakeliui. Mėsą valgys tik vakarienei, nes pakeliui dviračiu ją nepatartina valgyti. Šokoladas ir razinkos greitai suteiks reikiamos energijos. Gers daug sulčių. Iš viso į dieną šitokioje kelionėje reikia po 5,000—10,000 kolorijų.

Nelengva tokią kelionę išplanuoti, nes beveik nėra dviračiams kelių, bet Alius ir Chuck jau surado kuriomis gatvelėmis keliaus ir kur naktimis apsistos. Žada aplankyti skautų stovyklą Rake, King Richards Fair, kuriame atkurta senoji Anglija, lenkišką festivalį ir Sturgeon's Bays, kur labai graži gamta. Didžioji kelionė prasidės trečiadienį, liepos 23 d. iš ryto. Planuojama 1,000 mylių aplink ežerą apvažiuoti per 14 dienų. Kiekvieną dieną atstumai įvairuos. Kartais reikės net 120 mylių per vieną dieną nuvažiuoti, nes kai kuriose vietose nėra miestelių kur apsistoti. Be to, kurią dieną gali smarkiai lyti ar kas sugesti, kas pakeistų planus.

Keli laikraščiai ir net televizija yra parodę susidomėjimą Aliaus ir Chuck kelione. "Southwest News Herald", "Brighton Park Life" ir "Back of theYards Journal" jau išspausdino ar netrukus išspausdins apie juos aprašymus, o televizijos programa "A. M. Chicago" teigia, kad yra gera galimybė, kad jie joje pasirodys.

Kodėl Alius ir Chuck mgins šitokį žygį? Jie nori patys sau įrodyti, kad įstengė tai atlikti. Jiedu jau galvoja ir apie kitas keliones, jei viskas pasiseks. Ateinantį kartą norėtų apvažiuoti ežerą rekordiniu greičiu ar pabandyti naujas keliones — į Kaliforniją, o gal net į Aliaską transkontinentiniu plentu.

Sėkmės dviratininkams!

Ginta Remeikytė

— Grubus elgesys uždaro prieš mus visas duris ir visas širdis.

— Gyvenimo sėkmei daug svarbiau mokėti elgtis su žmonėmis, negu turėti talentą.

D. Lebokas

A. a. Adomą Varną prisimenant

Jau metai sueina liepos 19 d., kai netekome mūsų šimtamečio meno patriarcho dailininko Adomo Varno. Labai retas kas iš lietuvių pasiekia šimto metų ir nedaugelis turi tokį giliai kūrybingą gyvenimą, kaip amžinos atminties dailininkas Varnas. Jo kūryba buvo nuostabiai šakota: savita tapyba, ryškūs gamtovaizdžiai, gausūs portretai, kitų nepralenkiami šaržai, patrauklios knygų iliustracijos, lietuviškieji

Į savo meno kūrybą jis įjungė, daugelis kitų sričių.

Į savo meno kūrybą jis įjungė ką tik geriausio buvo pasisavinęs bestudijuodamas Krokuvos meno akademijoje, dailiųjų menų mokykloje Genevoje, Šveicarijoje, ką buvo pasigavęs stebėdamas meno šedevrus Italijoje ir kituose meno centruose.

Caro žandarų gaudomas patriotas, komunistų kalintas taurus lietuvių tautos mylėtojas, jis tik nepriklausomoje Lietuvoje galėjo plačiau atsiskleisti, atiduodamas visą savo talentą atkuriamos tėvynės didiesiems reikalams.

Dail. Varnas buvo ne vien nuoširdus ir žymus menininkas, bet ir visuomenininkas. Jau Odėsoje ir Peterburge organizavo pagalbą pabėgėliams, vienas iš steigėjų ir pirmas pirmininkas Meno kūrėjų draugijos. Jo talką jautė besiorganizuojantis Lietuvos teatras, steigiama meno mokykla, Čiurlionio galerija. Savo patriotinei ir kūrybinei veiklai jis sėmėsi jėgų lietuviškoje liaudyje, kuri ypač jam atsiskleidė jo rūpestingai surinktoje lietuviškų kryžių nuotraukų kolekcijoje, kai jis sutelkė apie 2000 tokių fotografijų, paruošdamas ypatingos vertės albumą. Jo svajonė buvo išleisti kryžių albumą išeivijoje. Jau buvo pradėtos pastangos toje srityje, bet dar jos tebelaukia, kad ši jo svajonė įvyktų.

Velionis Varnas buvo dailininkas, meno pedagogas ir priaugančios kartos auklėtojas, geras talkininkas montesorininkei savo žmonai Marijai. Užtat ir Chicagoje išdygo Varno montesorinė mokykla. Gausiai jis organizavo parodas ir jose dalyvavo. Varno kultūrinis palikimas labai didelis. Be gausių peizažų yra daugybė portretų, 200 šaržų. Vien prez. A. Smetonos knygoms jis buvo paruošęs apie 120 iliustracijų, neužmirštami ir jo istoriniai paveikslai, kaip Mindaugo vainikavimas.

Velionis Varnas buvo kūrybingas patriotas lietuvis ir nuoširdus žmogus, su kuriuo susitikęs, pasikalbėjęs, pajusdavai lietuvišką šilimą širdy. Jo gyvenimas yra taip neatmezgamai susietas su atsikuriančios Lietuvos augimu, kad jis tampa viena iš labiausiai neužmirštamų nepriklausomos Lietuvos asmenybių, šalia mūsų patriarcho Basanavičiaus, šalia mūsų prezidentų ir kitų mūsų kultūros bei valstybės veteranų patriarchų.

Mes turime būti dėkingi, kad velionis A. Varnas surado giliai jį suprantančią ir jo darbus remiančią žmoną Mariją Kuraitytę ir tokią globėją jo paliegimo dienose, kaip Domutę Petrutytę. Bet ir visa lietuviškoji visuomenė jo niekada nepamirš. Lauktina, kad tas atsiminimas susikristalizuotų meniškų paminklu, kokio Adomas Varnas nusipelnė ne tik mūsų širdyse, bet ir prie savo kapo Chicagos lietuvių kapinėse.

Juozas Prunskis

1500 M. SUKAKTIS

Šv. Benedikto gimimo 1500 metų sukakties proga Splito arkivysk. Franič paskelbė ganyto jinį laišką, kuriame primena, jog šv. Benedikto įsteigtos vienuolijos nariai — benediktinai — buvo pirmieji evangelijos šviesos ir kultūrinės pažangos nešėjai Kroatijoje. Aiškindamas tikintiesiems benediktinų vienuolių šūkį "Ora et labora" — melskis ir dirbk, — arkivyskupas pažymi, jog melstis reikia tiek as meniškai, tiek bendruomeniškai, naudojantis sakramentų molonėmis; o dirbti reiškia tobulai atlikti savo pareigas, visada remiantis teisingumo ir žmonių meilės dėsniais.

VANDENS SAVYBĖS

Žmogui vandens gėrimas ne mažiau svarbus, kai kuriais atžvilgiais net ir svarbesnis yra už maistą. Nevalgęs žmogus gali ilgiau išbūti, kaip negėręs vandens. Vandens žmogus suvartoja gan daug, nes vanduo sudaro beveik ⅔ viso žmogaus kūno. Be to, vandens gaunama iš įvairių valgių ir gėrimų pavidale. Kai organizmas jaučia vandens trūkumą, atsiranda troškulys ir verčia vandenį gerti. Be maisto, pasak gydytojų, žmogus gali išbūti apie 4 savaites, o negaudamas vandens, po 6-8 dienų miršta. **jm.**

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.
FRANK ZAPOLIS
Telef. — GA 4-8654
3208½ West 95th Street

AUTO CLEANING SERVICE. Automobiliai valomi iš vidaus ir iš lauko. Jūsų automobilis atrodys, vėl kaip naujas. Atvykite į A-1 Auto Service, 5820 S. Damen arba skambinkit
Tel. 476-4069

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.
Pardavimas ir Taisymas.
MIGLINAS TV
2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. + A. FRANCES MARTINKĖNAS
JURGILAITYTĖ

Gyveno 7228 S. Artesian Ave., Chicago, Illinois.

Mirė liepos 13 d., 1980 m. 12:15 val. ryto, sulaukus 86 m.

Gimė Lietuvoj, Jurbarko mieste. Amerikoj išgyveno 68 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Fabian, 2 seserys Ona Alauskas ir Lietuvoje Marcelė Valaitienė, švogeris Kleopas Zickus, 3 seserėčios Jean Stonis, Helen Gedutis ir Eleanor Urban, seserėnas Albert Mandus ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street. Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 16 dieną. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Švč. Mergelės Marijos Gimimo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, seserys ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus — Tel. 476-2345.

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

A. A.
DOMININKAS VARNAS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl.

Mirė liepos 12 d., 1980, sulaukęs 97 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoj, Utenos apskr., Vyžuonų parap., Varkojų kaime.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Lon, marti Lorraine, 2 anūkai Lon Jr., su žmona Susan ir Marsha McElaney su vyru James, ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Velionis buvo tėvas a. a. Don Varno, kurio vardu pavadintas American Legion Post No. 986.

Kūnas bus pašarvotas antradienį, 1 val. popiet Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave.

Laidotuvės įvyks trečiadienį, liepos 16 d. Iš koplyčios 10 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Sūnus, marti ir anūkai.

Laidotuvių direktorius Jonas Evans Jr. ir Stasys Evans. Telef. 737-8600.

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01
9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Vienerių Metų Mirties sukaktis

A A

Jonas Račinskas

Jau suėjo vieneri metai, kai negailestinga mirtis atskyrė iš mūsų tarpo mylimą vyrą, tėvą, uošvį ir senelį. Mirė 1979 m. liepos 31 d. Wasagoje, Kanadoje; palaidotas Mississaugoje Šv. Jono kapinėse.

Nors laikas tęsiasi, bet mes jo niekados negalėsime užmiršti. Lai gailestingas Dievas suteikia jam amžiną ramybę.

Už jo sielą šv. Mišias atnašaus kun. P. Ažubalis liepos 27 d. Mississaugoje. Šv. Mišios taip pat bus atnašaujamos liepos 27 d. St. Petersburge, Floridoje, Holy Name bažnyčioje Gulfporte; ir Wasagoje rugpiūčio 4 dieną.

Maloniai kviečiame visus — gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir pasimelsti už a. a. Jono Račinsko sielą.

Liūdi: Žmona Irena, sūnūs dr. Romualdas Račinskas, inž. Ričardas Račinskas, marčios Danguolė ir Dana, anūkai ir uošvial.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, ILL. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS
4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS
1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

Visi 14 ir 18 karatų aukso ir kt. papuošalai
(žiedai, grandinėlės, apyrankės, segės, kryželiai, auskarai ir kt.) iki liepos 31 d. Terroje išparduodami už pusę jų kainos.
Gintaro papuošalams (žiedams aukso ir sidabro, apyrankėms, medaliomams, karoliams, segėms ir kt.) šiuo metu taikoma 20% nuolaida.
TERRA — 3235-37 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
TEL. — (312) 434-4660

Mažieji šokėjai šoka VI-je Tautinių šokių šventėje. Nuotr. K. Baniulėno

APLINK MUS

× **Vyskupas Daniel P. Reilly** šventins kertinį akmenį naujojo vienuolyno Putnam, Conn., per Lietuvių susitikimo šventę liepos 27 dieną 2:30 val.

× **Povilas ir Julija Šaltimierai,** ilgus metus gyvenę Chicagoje ir lietuvių visuomenės veikėjams gerai pažįstami, leisdami pasinaudoti savo turima radijo valanda, liepos 19 d. švenčia savo 50 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Sveikindami Povilą ir jo žmoną Juliją, linkime Aukščiausiojo palaimos ir dar sulaukti kitų jubiliejų. P. ir J. Šaltimierai dabar gyvena 318 Rosemoor Leisure World, Mesa, Ariz. 852-206.

× **Algirdas Sliesoraitis,** Brazilijos LB tarybos pirmininkas, ir Angela Joteikaitė, Brazilijos LB krašto valdybos sekretorė, lankėsi Chicagoje ir dalyvavo Tautinių šokių šventėje. Ta proga jie susitiko su PLB valdybos nariais, painformavo apie savo veiklą bei pasitarė dėl tolimesnių ateities darbų. Ateinančių metų vasario mėnesį Buenos Aires, Argentonoje, bus P. Amerikos lietuvių kongresas, kuriam jau dabar pradedama ruoštis paskiruose kraštuose.

× **Ona ir Alfonsas Alčiauskai** su dukra Kristina ir sūnum Romanu iš Tampos, Fla., buvo atvykę dalyvauti Tautinių šokių šventėje ir ta proga aplankė savo gimines, draugus ir pažįstamus. Grįždami namo, aplankė "Draugą" ir čia dirbančius savo pažįstamus, pasidalindami įspūdžiais iš šventės ir dar įsigydami naujų lietuviškų knygų. Inž. A. Alčiauskas prieš aštuonerius metus iš Chicagos darbovietės buvo paskirtas į Floridą. Chicagoje gyvendamas jis buvo aktyvus "Dainavos" ansamblio narys, kurį laiką net jo pirmininkas.

× **Charles Savitskas,** lietuvių kilmės amerikietis, yra vienas iš redaktorių Huntingtone, Ind., leidžiamo vyskupijos savaitraščio "Dur Visitor". Šio laikraščio liepos mėn. 13 d. numeryje išspausdintas jo ilgas straipsnis apie Lietuvą. Naudojasi prof. V. Vardžio knyga.

× **Kun. Antanas Saulaitis,** SJ, pereitą šeštadienį išvyko į Rako stovyklavietę prie Custer, Mich., kur dvi savaites bus Chicagos skautų-čių stovyklos kapelionas. Po to vyks taip pat dvasios vadovo pareigoms į Dainavos ir Neringos stovyklavietes.

× **Danutė Rudzevičiūtė,** nuo lat gyvenanti Ottavoje, Kanadoje, atvykusi į Tatinių šokių šventę apsirūpino lietuviškomis knygomis ir jų nusipirko už 87 dolerius.

× **Irene Sankus,** viena puikiųjų Amerikos lietuvaičių, nuoširdžiai dirbanti Lietuvos Vyčių organizacijoje, eidama ten įvairias vadovaujančias pareigas, prisimindama Aldonos ir Algirdo Brazių 40 m. vedybinę sukaktį, vietoje teikdama jiems dovanas, Lietuvių Operos kultūrinei veiklai paremti atsiuntė 50 dol. auką. Mūsų Operos vadovybė jai už šią prasmingą auką taria nuoširdų ačiū. (pr.)

Skubiai reikalinga lietuviškai ir angliškai kalbanti raštinės darbui tarnautoja mokanti rašyti mašinėle ir susipažinusi su sąskaityba. Geros sąlygos. Skambinti darbo valandomis "Draugui", tel. 585-9500. Prašyti reikalų vedėją.

× **Kazimieras Laukaitis** tvarko autobusų važiavimą į Draugo gegužinę liepos 27 d. Tą dieną autobusas paims žmones prie Švč. M. Marijos Gimimo bažnyčios Marquette Parke, prie Nekalto Prasidėjimo bažnyčios Brighton Parke ir prie Šv. Antano bažnyčios Cicero 12 val. Kaina ten ir atgal 3:00 dol. Prašome registruotis "Drauge" tel. 585-9500 ir Balfo įstaigoje, 2558 W. 69 St. tel. 776-7582 pas Laimą Aleksienę.

× **Jonas Gliosas,** "Draugo" rinkyklos vedėjas, kartu su žmona Vlade, dirbančia Šv. Kryžiaus ilgoninėje, išvyko trijų savaičių poilsio. Į darbą grįš rugpiūčio 4 d.

× **Lietuvių grafikų paroda** bus atidaryta "Galerijoje" šį penktadienį, liepos 18 d. Parodoje išskirtinis dėmesys skirtas Paryžiuje gyvenančiam dail. Žibuntui Mikšiui, kurio darbų bus daugiausia. Svečiavimamsis bus nuo 5 iki 9 val. vak. Visi kviečiami.

× **Lietuvių filatelistų** draugijos "Lietuva" biuletenio šių metų nr. 2 jau atspausdintas ir išsiuntinėtas skaitytojams. Dalis medžiagos skirta Vytauto Didžiojo 550 metų sukakties paminėjimui. Filateliniais klausimais rašo J. Adomėnas, K. Kaminskas, dr. Vyt. Stasiukynas, Ant. Bernotas, V. Fugelevičius ir kt. pašto ženklų rinkėjai. Biuletenį administruoja Kazys Rožanskas, 3450 W. 62nd Street, Chicago, Ill. 60629. Biuletenis nuolatinio redaktoriaus neturi. Šį numerį paruošė Jonas Adomėnas.

Dr. Petras Kisielius, buvęs Ateitininkų federacijos vadas, kalba moksleiviams Dainavoje liepos 13 d.
Nuotr. V. Rimšelio

× **Danutė Janutienė,** "Vakarų Vaikų" grupės San Francisco vadovė, dalyvavo šokių šventės programoje. Ji kartu su savo globojamu ansambliu aplankė "Draugą", susipažino su spaudos darbais ir pati asmeniškai įsigijo nemažą kiekį lietuviškų knygų. Be to, ji yra LB San Francisco apylinkės veikli narė ir "Draugo" knygų platintoja.

× **St. Styra,** Aylmer West, Ont., Kanadoje, paskyrė "Draugui" auką. Ačiū.

× **J. Samušis,** Hamilton, Ont., Kanadoje, persikeldamas į naują gyvenamąją vietą ir pakeisdamas adresą, atsiuntė "Draugui auką. Dėkojame.

× **Antanas Kenstavičius** iš Kanados savo laiške nusiskundė kai kuriais sveikatos sutrikimais. Parašė naujienų iš Kanados lietuvių gyvenimo ir atsiuntė nuotraukų. Dėkojame.

× **Aukų po 2 dol.** atsiuntė: K. Oris, B. Miknienė; 1 dol. — V. Kuliešius. Ačiū.

× **K. Karienė,** niujorkiškė, atsiuntė malonius sveikinimus, palinkėjo "Draugui" sėkmės, pridėjo auką. Ačiū.

Momentas iš Lietuvių dienos iškilmių prie Lithuanian Plaza Court, Chicagoje. Atvykusią burmistrę Jane Byrne Marquette Parko lietuvių visuomenės vardu sveikina programos vedėjas Algis A. Regis. Gretimai burmistrę pristatęs Illinois senatorius Frank Savickas, kurio pritarimu ir pagalba buvo suorganizuota ši įspūdinga šventė.
Nuotr. C. Genučio

J. A. VALSTYBĖSE

— **Pagrindinis Milwaukee dienraštis** "The Milwaukee Journal" birželio 15 d. paskelbė ilgą Vytauto P. Janušonio straipsnį "Lithuania's grim memories stay fresh". Straipsnyje prisimenama 1940 metų Sov. Sąjungos smurtu įvykdyta Lietuvos okupacija, 1941 metų trėmimai, nusivylimas vokiečiais, lietuvių atsisakymas sudaryti SS dalinius, kova prieš okupantus, sovietinį imperializmą, kurio paskutinioji auka yra Afganistanas. Straipsnis pailiustruotas V. Janušonio profilio škicu. Kaip pastebi laikraštis, V. Janušonis yra Milwaukee LB apylinkės valdybos narys informacijai ir JAV LB tarybos narys. Tenka pastebėti, kad V. Janušonio sėkmingu tarpininkavimu pas Milwaukee miestą JAV Atstovų rūmuose atstovaujantį Užsienio reikalų komisijos pirmininką kongr. Clement J. Zablocki pavyko Valstybės departamentą įtaigoti, kad būtų išspręsta Lietuvos diplomatinės tarnybos finansiniai sunkumai.

— **JAV LB Visuomeninių reikalų tarybos** nariai Algimantas Gureckas, Viktoras Nakas ir adv. Ernestas Raskauskas gegužės 22 d. lankėsi Valstybės departamente, kur Lietuvos žymėjimo valstybinių įstaigų žemėlapiuose klausimais tarėsi su naujuoju JAV geografu dr. Lewis M. Alexander ir specialiu pavaduotoju dr. J. Millard Burr.

— **Jonas Urbonas,** JAV LB krašto valdybos vykd. vicepirmininkas organizaciniams reikalams, palaiko artimus ryšius su gubernatoriaus Reagano rinkiminio štabo pareigūnais ir juos informuoja Amerikos lietuvių nuotaikas nusakančiais klausimais. Gub. Reagan maloniu sveikinimu prisiminė Chicagoje įvykusią VI-ją Tautinių šokių šventę.

KANADOJE

— **Tautybių savaitė — karavanas** šiais metais susilaukė mažiau lankytojų. Bent taip rašo didžioji spauda, sekusi lankytojų judėjimą. Oficialių duomenų kol kas nėra. Užkalbinti kai kurių paviljonų vadovai pareiškė, kad šiemet lankytojų skaičius sumažėjęs visu trečdaliu. To priežastimi laikomi įėjimo pasai, leidžia aplankyti tiktai 18 paviljonų. Norint aplankyti jų daugiau, ypač šeimoms, reikėjo pirkti naują pasą už $6.

OKUP. LIETUVOJE

— **Petronėlės Zaniauskaitės,** buv. Lietuvos operos solistės, 70 metų gimimo sukaktis buvo prisiminta "Kultūros baruose". 1936 m. ji baigė Kauno konservatorijos solo dainavimo klasę ir nuo tų metų reiškėsi kaip solistė Valstybės operoje. Ją, kaip dainavimo partnerę, labai mėgę Kipras Petrauskas, J. Mažeika. Dainininkė sukūrė eilę ryškių vaidmenų. Nuo 1965 metų dirbanti kaip bibliotekininkė.

— **"Aušros' 'muziejuje** Šiauliuose nuo 1979 metų pabaigos

Arvydas Žygas, stovyklos komendantas, prašo tylos.
Nuotr. V. Rimšelio

veikia fotografijos skyrius, tačiau medžiaga jam buvo kaupiama jau anksčiau. Sutelkta nemaža Lietuvos fotografijos pradininkų nuotraukų, jų tarpe J. Bulhako, J. Buračo, J. Čechavičiaus, A. Jurkšaičio.

— **Vilniaus universiteto Kraštotyros** klubas paminėjo savo veiklos 10 metų sukaktį. Universiteto kraštotyrininkai kiekvieną vasarą surengia kraštotyros ekspedicijas įvairiose Lietuvos vietovėse, kur renka įvairią tautosakinę medžiagą.

ARGENTINOJE

— **"Mindaugo" draugijos šventė.** Balandžio 19 d. Berisso "Mindaugo" draugija atšventė 49 metų veiklos sukaktį. Programą pradėjo jos vedėjos Elena Šiaulienė ir Zuzana Mikelaitienė, pakviesdamos pirm. Jurgį Šišlauską tarti žodį. Jis palietė "Mindaugo" draugijos istoriją, papasakojo, kaip lietuviai atvyko ieškodami darbo į Berissą, susibūrė ir sudarė lietuvišką draugiją, kuriai duotas vardas Lietuvos kunigaikščio Mindaugo. Sukakties proga "Mindaugą" sveikino ALOS tarybos ir A. Liet. centro vardu Jul. Mičiūdas, SLA organizacijos vardu — pirm. H. Levanavičius, "Nemuno" draugijos vardu — Alfr. Dulkė, Jaunimo sąjungos — pirm. Gr. Morkūnaitė, S. Židinio — A. Burba. Raštu sveikino Liet. Išl. komitetas ir Albanų dr-ja. Protarpiais tarp sveikinimo kalbų buvo atlikta meninė programa. Pirmoj eilėj svečiai iš Bs. Aires — L. centro ansamblis "Inkaras" pašoko keletą šokių, SLA dainų vienetas "Žibutės" padainavo dvi dainas a Capella ir tris dainas, lydint akordeonu inž. G. Kliaugai. Kartu dalyvavo ir jų vadovas dr. J. Simanauskas. Prieš pradedant dainuoti "Žibutės" pasveikino "Mindaugą" sukakties proga ir perdavė linkėjimus iš Š. Amerikos ir Kanados lietuvių visiems mindaugiečiams. "Mindaugo" draugijos ansamblis taip pat pasirodė su savo šokių programa.

— **Lietuviška šeima.** Balandžio 26 d. lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčioj, Avellanedoj, susituokė Alfredas Juozas Penko - Petrauskis su Aldona Teresyte Zagurskaite. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo jaunosios tėvai Pranas Zagurskis ir jaunojo mama Agota Petrauskytė - Penkienė. Vestuvių metu bažnyčioje giedojo šv. Cecilijos choras, o jaunųjų moterystę palaimino kun. J. Petraitis, MIC. Vestuvinės vaišės vyko parapijos salėje. Abu jaunavedžiai kalba lietuviškai.

Trys Ateitininkų moksleivių stovyklos Dainavoje vadovės iš Chicagos. Iš kairės: Loreta Stončiūtė, Ofelija Baršėtytė (Studentų skyriaus "Drauge" redaktorė) ir Vita Musonytė.
Nuotr. V. Rimšelio

DENGIAME IR TAISOME VISŲ RŪŠIŲ STOGUS
Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.
Skambinkite ARVYDUI KIELAI
Tel. — 434-9655

CHICAGOS ŽINIOS

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ STOVYKLOJE

Pereitą sekmadienį, liepos 13 d., Dainavos stovykloje buvo ypatinga diena. Moksleiviai ateitininkai minėjo ateitininkijos 70 metų sukaktį. Buvo tyki ir labai graži diena. Ant kalno, kur stovi penki kryžiai, nutarta laikyti šv. Mišias. Bematant jaunimas paruošė altorių. Po didžiuoju ąžuolu netoli ežerėlio pradėjo rinktis stovyklautojai. Mergaitės stovėjo su vainikais, kuriuos aukojimo metu turės padėti prie altoriaus. Susirikiavo visa virtinė jaunimo. Priešakyje nešamas kryžius, paskui vėliavos, ir, muz. Faustui Strioliai akordeonu grojant, visi pradėjo giedoti Tėve mūsų.

Procesija pajudėjo į kalną, nuo kurio gali matyti labai toli kitus kalnelius ir miškus.

Mišias laikė kun. V. Rimšelis. Per pamokslą visi susėdo ant išvakarėse nupiautos žolės. Šienas kvepia, o pamokslininkas kalba apie tėvų žemę, kur vyksta persekiojimai, religinė priespauda. Kalba apie tai, kas yra tavo artimas ir kokiais būdais galima savo mažai tautai padėti.

Mišios užbaigiamos su gies mėmis pakilioje nuotaikoje arti Dievo ir jo atviroje gamtoje. Komunijos ėjo beveik visi stovyklautojai, kurių buvo daugiau kaip šimtas.

Kai susirinkome į salę, Arvydas Žygas pranešė, kad dr. Petras Kisielius skaitys paskaitą. Jaunieji klausytojai kalbėtoją sutiko su šauksmu ir plojimais, nes dr. P. Kisielių visi gerai pažįsta. Prelegentas vaizdžiai nušvietė ateitininkijos istorijos pradžią ir augimą. Kalbėjo, ko kią įtaką ateitininkai darė mūsų tėvynės religiniam ir tautiniam gyvenimui ir kokių darbų bei aukų laukia tėvynė ir Bažnyčia iš jaunųjų ateitininkų laisvajame pasaulyje.

Su pietumis baigėsi pirmoji dienos programa. Paskui visi skubėjo prie ežerėlio, vėliau dainos, laužas.

Trumpai pabuvojus stovykloje, susidarė įspūdis, kad viskas čia sekasi labai gerai. Nėra jokių nusiskundimų. Visi sako, kad tvarka gražiai užlaikoma. Visi patenkinti stovyklos kapelionu kun. Viktoru Dabušiu, kuris visiems yra prieinamas ir jokio darbo nevengia.

Kad taip darniai viskas vyksta stovykloje, priklauso nuo jos vadovybės, kuri visų pirma sugeba tarp savęs sutarti ir darbais pasidalinti. Stovykloj komendantas yra Arvydas Žygas, jos kapelionas kun. V. Dabušis, globėjas dr. Algis Norvilas, vyriausias berniukų vadovas Rimas Gražulis, vyriausia mergaičių vadovė Vita Musonytė, kiti berniukų vadovai: Dovas Šaulys, Kęstutis Smalinskas, Vytautas Galinaitis, Edis Putrimas, Gintaras Grušas. Mergaičių vadovės: Vita Polikaitytė, Angelė Mičiulytė, Dana Balčiūnaitė, Daina Sidrytė, Rita Bureikaitė. Stovyklos slaugė yra Kristina Veselkaitė.

Stovyklos nuotaiką ir ūpą palaiko linksmieji muzikantai Vidas Neverauskas, Darius Polikaitis ir Linas Polikaitis. Jiems ir dainų bei muzikos kūrybai vadovauja muz. Faustas Strolia, kurį, kaip žinome, jaunimas labai myli.

Atvažiavus į stovyklą, Arvydas Žygas taip ir paklausė, kas, atrodo, būtų taisytina ar negerai. Viskas gerai, atsakėme, ir komendantas geras ir visas jo štabas geras. Geros yra ir šeimininkės Norkienė ir Mirga Bankaitytė.
V. R.

PAS ESTUS

— **Pasaulio Estų dienos** suruoštos liepos 6-13 d. Švedijos sostinėje Stockholme. Programoje: dainų šventė (1000 dainininkų), tautinių šokių ir gimnastikos festivalis, teatrinis spektaklis (Toronto estų teatras)), parodos, koncertai, baliai, šokiai, ekskursijos Baltijos jūroje. Tai jau trečios Pasaulio Estų Dienos (pirmosios buvo Toronte 1972 m.). Į jas suvažiuoja apie 20,000 estų iš viso laisvojo pasaulio. Švedijoje gyvena 25,000 estų.

Svečiai moksleivių ateitininkų Dainavos stovykloje. Iš kairės: Pranas Zaranka, Valentina Černiauskienė, jaunųjų sąjungos centro valdybos narė, Alfonsas Kasputis, liturginės komisijos pirmininkas.

VALIO JAUNYSTEI!

Los Angeles LB Jaunimo Ansamblio "SPINDULYS" choras — 80 dainininkų

Ei, Jaunyste! Tykus buvo vakarėlis. Kur tas šaltinėlis. Kurteliai sulojo. Karvelėli mėlynasis. Pasakyk mergele. Tėvynės maršas. Kad aš jojau. Šiandien mūsų šventė. Valio. Ko liūdi sesele. Miškų gėlė. Pamylėjau vakar. Plaukia sau laivelis. Per tamsią naktelę ir kitos populiarios liaudies dainos sukurtos mūsų garsiųjų kompozitorių.

Diriguoja: Mokytoja Ona Razutienė ir komp. Bronius Budriūnas.

Akompanuoja: Pianistės Raimonda Apeikytė ir Ona Barauskienė.

Smuikininkas Raimundas Mickus. Fleitistė Kristina Mickutė. Akordeonistas Rimas Polikaitis.

Plokštelę išleido Los Angeles LB Jaunimo ansamblis "SPINDULYS". Kaina su persiuntimu $8.95. Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.